



Dar kartą į Pa...

PASKUCIAUSIS Trijų di-
džių užsienų reikalų sekre-
torių pasitarimas Paryžiuje su-
iro be jokių gerų vaisių. Soviet-
ams viską ką Byrnes ar Be-
vin siūlė atmetant.

Dabar Byrnes vėl vyksta į
Paryžių, kitam bandymui tar-
tis su Molotovu. Šį kartą, kaip
ir pirmesniais atvejais, Byrnes
važiuoja su dideliu, tvirtu pa-
siryžimu patvirtinti Molotovą
kaip turi būti Europa sutvar-
kyta. Nėra abejonės, ir dabar
Byrnes ir Bevin — Amerika
ir Anglija — tarybomis nieko
gero su bolševikais nepasiekė.
Maskva puikiai žino kad vaka-
rų sąjungininkai nori tik tai-
kos ir geri tik žodžiais ir rim-
tais argumentais kalbėti. Tikė-
kime, Byrnes vėl bus paleistas
atgal į Washingtoną ir vėl tik
raportuos kad nieko nepasiekė.

BET tas nereikia kad nie-
ko nepasiekė Maskva. Kiek-
viena sugaišuta diena tuščio-
mis tarybomis eina bolševi-
kams į naudą, na o praėjo jau
visas metas laiko nuo to kai
Vokietija tapo sumušta ir kai
sovietai ėmė testuoti savo bolše-
vikinimo darbą visose rytų ir
centralinės Europos užimtose
šalyse ir Vokietijoje.

IŠ LONDONO kaip ir Wa-
shingtono eina pareikšimai są-
ryšyje su derybomis su Mas-
kva del Europos taikos, kad
visi kokie iki šiol daryta Rusi-
jai užsileidimai ir apsemenen-
tai jau išsėmė. Tačiau ne-
prieinama išvados ką toliau su
bolševikais daryti. Iki šiol
daryti visoki Roosevelt-Chur-
chillo apsemenimai pavidale
slaptų pažadų Stalinui, paskui
Prez. Trumano pažadai Pots-
dame buvo tai tas ko Maskvai
reikėjo pasiekti dabartinę sa-
vo ataklią poziciją, ir tikrąja
vaga krypta mintys tų kurie
sako kad vienatinė išeitis tėra
karas su Rusija, kurio, žino-
ma, niekas nenori.

Tačiau, kaip rimti tėytojai
pripažysta, kryptas į tą pusę
yra nuolatinis ir jau nesulau-
kiamas. Nėra dar turi vil-
tis kad bus galima priversti
Rusiją tapti konstruktyve na-
re tautų sąjungoje, bet jų vi-
si siūlymai atstatyti Europoje
taiką pasirodo bolševikų ne-
priimtini.

KAS einasi pačioje Rusijoje
niekas tikrai nežino, ir kiti de-
da viltis į tai kad Rusija nėra
tokia galinga kad galėtų rizi-
kuoti susikirtimą su Amerika
ir Britanija. Nors Rusai yra
meisteriai propagandoje ir in-
trigose, kaip valdytojai ir ad-
ministratoriai jie yra žepsiai.
Užimtose šalyse jie nėra sta-
tytojai be griovėjų, ir tas nu-
stato žmones prieš juos.

Tas gali būti teisinga, ta-
čiau kiekvienoje šalyje kur tik
bolševikai įsigali jie pavergia
tų šalių žmones savo griovimo
darbui ir užnuodija juos iki
tiek kad jie patys atlieka bol-
ševikams reikalingą darbą —
išžudyti gerus, naudingus pilie-
čius, kurie reikalingi kiekvie-
nai tautai.

DAR KITI kalba kad reikia
sulaikyti visoki šelpimą ir pa-
galbą šalims kurios randasi už
bolševikų geležinės sienos. Pa-
ti Rusija jų sušelpiti negalės ir
tuomi ją sušelpinti bus priversta
sutikti su sąjungininkų sąly-
gomis. Kadangi iki šiol ne tik
bolševikų pavergtos šalys bet
ir pati Rusija gavo visoki pa-
ramą ir pašalpą iš Amerikos
tas davė Rusams sustiprėti ir
prigavingais budais įtikinti už-

No. 24

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO JUNE-BIRŽELIO 14, 1946

(31-mi metai :: 31st year)

Bevin ir Byrnes Sako Darys Sutartis su Vokietijos Talkininkėmis be Rusų



Prez. Truman valgo aiskry-
mą, kaip ir visi kiti piliečiai,
sužeistoms karo veteranams
priėmimo kurį jis surengė Bal-
tojo Namo sodne. Dalyvavo
885 sužeisti kariai.

BIDAULT PRANCU- ZIJOS VADAS

Prancuzijos užsienų rei-
kalų ministras Bidault ta-
po nominuotas Prancuzijos
premjėru, kaip pirmenybes
laimėjusios Populiarės Re-
publikonų partijos vadas.

Prancuzijoje šiuo metu
pašalintas komunizmo pa-
vojus, nors bolševikų klas-
taviniai gali priversti prie
ko netikėto.

Komunistų ir socialistų
bendra vyriausybė pastum-
ta į šalį, ir Prancuzijai ga-
minama nauja konstituci-
ja.

Prancuzijos prezidentas
socialistas Felix Gouin. iš-
rinktas komunistų balsais,
rezignavo. Sakoma vienai-
tinis dabar kandidatas pre-
zidento vietai numatomas
Bidault.

TOJO, buvęs Japonijos
premjėras tuo laiku kai Ja-
ponija užtakavo Amerika,
dabar paimtas teismui kaip
karo kaltininkas, pareiškia
prisiimsiąs visą atsakomy-
bę už karą prieš Ameriką.

Imtų šalių žmones kad pagal-
ba gaunama iš Maskvos "saulės"
malonės.
Tų Rusų okupuotų šalių, ir
net Amerikos okupuotos Vokie-
tijos dalies žmonės bijo kitaip
mąstyti ir balsuoti, nes nežino
ar Amerikiečiai ilgai pasiliks
Vokietijoje juos apsaugoti nuo
Rusų. Kaip tik Rusai šiuos
visą Vokietiją, tie žmonės ku-
rie dabar priešingi komunizmui
laukia sau tokio paties liudno
likimo kokį sulaukė visų kitų
bolševikų pavergtų šalių žmo-
nės.

Maskva pasiruošus viskam,
tuo tarpu kai Amerika ir An-
glija tik taikaus susipratimo
su Rusais įsiekė, ir visas savo
karines pajėgas baigia išskir-
styti.

Patariame skaitytojams pa-
skaityti šiame numeryje tel-
panti straipsnį "Po Vokietijos
Uždanga", iš kurio patirsite
ko ir kaip Maskva Vokietijoje
ir visur kitur siekia, ir tuomi
persitikrinsite kad tarybos ir
derybos su Sovietų atstovais
yra tuščias darbas.

RUSAI TURĖSIĄ APLEIST DUNOJAUS SLENĮ, BET KAIP JUOS PRIVERS?

Anglijos Darbo Partijos metinėje konferencijoje
kalbėdamas, Britų užsienų sekretorius Ernest Bevin pa-
reiškė kad dabar įvyksiančioje Paryžiaus konferencijoje
jis pasirašys paskiras taikos sutartis su buvusiomis
Ašies sąjungininkėmis valstybėmis Europoje, jeigu Ke-
turių Didžiųjų tarybos vėl bus nutrauktos nesutarimu.
Panašiai yra pareiškęs anksčiau ir Amerikos val-
stybės sekretorius James F. Byrnes. Konferencija Pary-
žiuje prasidės Birželio 15.

Bevin toliau aiškino: "Manęs buvo paklausta ar aš
sutiksiu pasirašyti paskira taikos sutartį priešingai su-
sitarimams su sąjungininkais karo metu. Aš nežinau
kokių žygių mums reikės imtis tų sutarčių pasirašymui.
Bet aš pareiškiu kad jokia paskira valstybė negalės pri-
versti mane palaikyti karo padėties amžinai su kitomis
šalimis. Nors aš nepasirinkęs dar jokių metodų, tačiau
tikiu budai bus surasti. Mes negalim toliau taip testuoti."

"Aš nesiryztu būti dalininku jokios strategijos prieš
Rusiją. Nei mes neturime minties apie plėtimąsi. Ta-
čiau šis padalinimas Europos, šis nepakenčiamas nubrė-
žimas linijos nuo Stettino (Vokietijos) iki Albanijos ir
už jos stiprinimas pozicijų, kas sudaro dvi priešingai-
puses Europoje, yra tai kelias į naują karą."

Bevin sako pasirašys taikos sutartį su Austrija ir
reikalaus pašalinimo okupacinių kariuomenių iš Dun-
nojaus slėnio.

Tuo tarpu, nei Bevin nei Byrnes nieko neužsimena
apie atstumimą bolševikų iki Cuzono linijos, ir Lietu-
vos bei kitų Rusų okupuotų šalių likimas tūno žiaurioje
bolševikų globoje.

Pasaulyje nebus atsteigta teisinga taika jeigu Bri-
tanija ir Amerika padarys sutartis su Rumanija, Bulga-
rija, Vengrija, Čekoslovakija, o paliks Lietuvą, Latviją,
Estiją, Lenkiją ir kitas šalis sovietų veržioje, atsilvė-
nimui už Maskvos "nuolaidas", jeigu kokias ir pavyktų
gauti.

SENATAS PERSI- TVARKYSIAS

U. S. senatoriai sumanė
pasikelti sau algas 50 nuo-
sėdžių \$15,000 metuose. Taip-
gi nubalsavo perorganizuoti
Kongreso mašineriją ir
duoti sau daugiau profesio-
nių patarnautojų.

Didesnių algų gavimas
lengva įvykdyti, tačiau ar
politikieriai pajiegs pasi-
keisti savo darbuose reikia
abejoti.

Maskva visomis pusėmis
nori sutramdyti Amerikai
įsigyti militarines bazes
Atlantike ir Pacifike. Jau
sukliudė Amerikai gauti
bazę Islandijoje. Ten Ame-
rika pagelbėjo įsteigti at-
skirą valdžią nuo Danijos.
dabar komunistai už tai
Amerikai atsilygina pada-
rydami sutartį su Maskva.

SENATE pakelta suma-
nymas sumažinti ar panai-
kinti draftavimą Amerikos
jaunuomenės į armiją, pri-
imant tarnybą kitataučius
veteranus, ypatingai Len-
kus, okupacinei tarnybai.
Tas vargu praėjus, bet jei-
gu praeitų daug ir Lietu-
vių pabėgėlių stotų į Ame-
rikos kariuomenę.

Valdžia sutiko leisti ke-
pėjams pabranginti duoną
1c bakanėliui, paskatinimui
daugiau duonos kepimo.
Agrikultūros Departmen-
tas tikrina kad šmet gau-
sime maisto 14 nuoš, dau-
giau negu turėjome prieš
karą, nežiurint maisto ga-
benimo ir karo nukentėju-
sias šalis.

PAVOGTA 3 MILJO- NŲ VERTĖS

U. S. Armijos tyrinėtojai
pavogtų Vokietijos karaliskų
brangenybių, kurių bu-
vo skelbta pavogta už pus-
antro milijono dolarių, da-
bar tikrina grobis siekia 3
milijonus.

Sąryšyje su ta vagyste
suinti keturi kariškiai, jų
tarpe viena WAC, ir tiki-
ma bus suimta daugiau.

Amerikos valdžia tuos iš
Vokietijos pargabentus da-
lykus gražina. Vogime įsi-
vėlė kariškiai areštuoti.

ITALIJOJE ŠIAUČIA RIAUSĖS

Italijos Ministrų Taryba
paėmė ir savo žinią visą ša-
lies valdymą, po to kai ta-
po nubalsuota panaikinima
monarkijos. Premje-
ras de Gaspari yra laikinis
valdžios galva.

Tuo tarpu Italijos kara-
lius Umberto II prisitūnė
vyriausybei laisvą pareikš-
damas kad jis nuo savo tei-
sių neatsisako iki Aukš-
čiausio teismo neišnės ga-
lutinio sprendimo apie per-
sekmes.

Daugelyje miestų atsibu-
vo kruvinos riaušės kara-
liaus valdžios šalininkų.
Riaušės žuvo ir sužeis-
ta šimtai žmonių.

AUDRA rytinėse valsti-
jose šios savaitės pradžioje
padarė milijoninius nuosto-
lūs, taipgi žuvo apie 10
žmonių.

Gen. Eisenhower Lankosi Kinijoje



Kinijos garbės sargyba iš parinktų kareivių, dalyvauja
pasitikime Amerikos Gen. Eisenhower'o jo pastarame atsilan-
kyme Kinijoje, jam išlipus Nanking lėktuvų stotyje.

VENGIA SKILIMO SU ISPANIJA

Paskutinės žinios skelbia
kad Amerika ir Britanija
deda pastangas išvengti at-
viro skilimo su Franco val-
domyje Ispanija. UN sau-
gumo tarybos konferenci-
joje nekurių valstybių at-
stovai, Maskvos kurstomi,
dėjo ir dar tebededa pa-
stangas įtraukti į UN nu-
taramą nutraukti ryšius su
dabartine Ispanijos vyriausy-
be, ir kad Franco būtų
iš valdžios pašalintas iki
Rugsėjo mėnesio.

Maskvai reikalinga kad
Europoje prasidėtų kokia
nors suirutė, kas išeitų bol-
ševikams į naudą sulyg jų
sekančių planų.

SENATAS PAKELIA OPA KAINAS

Senate 44 balsais prieš 29
pravesta tarimas leisti iš-
dirbėjams imti kainas ko-
kios jos buvo Spalio 1-15,
1941, su priedu visų padau-
gintų pakėlimų. Tuo metu
OPA kontroliuojamos kainos
nos pakeliamos ir duos ga-
limybės pradėti gaminimą
ir leidimą į rinką daugelio
reikmenų kurių šiadien ne-
gaunama.

SUDEGĖ 23. Dubuque,
Iowa, ištikus gaisrui vieš-
butyje, sudegė 23 ar apie
25 žmonės.
Penkių dienų bėgyje ho-
teliu gaisruose šioje šalyje
sutiko mirti apie 80 žmo-
nių.

MEKSIKOS sostinėj Me-
xico City, juodoje rinkoje
maisto kainos yra 400 iki
500 nuošimčių brangesnės.



Šis Kanadietis, Montreal gy-
ventojas, po karo sugrįžęs, iš-
vyko į Yellowknife, ten užtik-
auko sluosnius, ir tapo mi-
lijonierium. Savo armijos ma-
jora jis pasisamdė sau sekre-
torium.

DIRVA (THE FIELD)

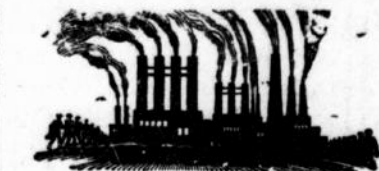
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States.....\$2.00
In Canada.....\$3.00

Entered as Second-Class matter Decem-
ber 6th 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.



Ekonomika

OPA Smaugia Šalį

EKONOMINIS Stabilizatorius
Chester Bowles ir Kainų Admi-
nistratorius Paul Porter pradėjo
vesti šalyje atkakliausią propa-
gandą nugalėsimui Amerikos
žmonių ir pajėkėjimui Kon-
greso savo pakartotiniams tikri-
nimais kad dabartinis Senate
ruošiamas kainų kontrolės pra-
tešimo bilius esąs "siaubiškas"
teisių padarinys kuris žmonėms
atsieis porą milijonų dolarių se-
kančių šešių ar devynių mėne-
sių bėgyje.

Tuo pat laiku jie patys sklei-
dė keistas pasakas kad OPA
sulaiko pragyvenimo reikmenų
kainų kilimą, kuomet ištikro
ne tik nepajėgė kainų kilimo
sulaikyti, bet daug kainų pa-
brangino, ir be to išvystė ša-
lyje milžinišką juodąją rinką,
kuri kaip koks "siaubas naikina
šalies sveiką ekonominį gyve-
nimą.

GRETA to ką pabrangino
daugelio reikmenų kainas ir
išaugino juodos rinkos biznį,
OPA dar sutrukdė daugelio da-
lykų produkciją, kas skaudžiai
atsiliepia į pokarinį šalies at-
sigalvėjimą.

Pati valdžia pakeldama dar-
bininkams algas priverstė kai-
nų pabrangimą, bet OPA, kita
valdžios ranka, nesukontroliuo-
jamai maisto dalykus ir sklei-
džia klatingą propagandą pa-
laikymui visų OPA tarnautojų
savo vietose, nors iš jų tarny-
bos naudos nėra, o nuostoliai
dideli vien OPA agentų išlai-
kymui.

SENATE eina pasirošimas
visiškai apkarpyti OPA nuo
reikmenų kainų kontrolės, pa-
liekiant tik visai mažai ką jų
žinioje, dar metui laiko.

Ir pačiame Senate yra tokių
kurie remia ir reikalauja OPA
palikti su plačiomis teisėmis.

Vieni tikrina kad OPA pa-
naikinimas kompeticijos kelių
prives kainas prie nusistovėji-
mo, kiti šaukia kad kainų kon-
trolės panaikinimas privers vi-
sus sunaudoti paskutinius sa-
vo turimus sutaupytus pinigus
pirkimui reikmenų, kurių kai-
nos kils ir kils.

Gaila kad tie kurie šitą tik-
rina nemato kaip tie žmonės
kurie nemoka prilaikyti pini-
go ir dabar jau viską išleide,
neturi jokių sutaupų, nors vis
OPA veikia, ir kad kainų kili-
mas nėra privertimas žmonėms
viską pirkti, jeigu jie naudos
protą. Kainų kilimas paragina
gamintojus visko prigaminti,
ir reikmenų tuoj atsiras tiek
pakankamai kad išdirbėjai ir
pardavėjai bus priversti kainas
mažinti, norėdami savo gami-
nius parduoti.

KAINŲ kilimas, kiti sako,
išsaus naują streikų eilę. Bet
jei unijai vadaai pagalvos kad
jų nauji reikalavimai padidinti
darbininkams algas tik pakels
aukštesnes kainas gaminiams,
jie nešaus naujų streikų, o
leis darbininkams dirbti nesu-
truktant ir darbininkai vis tu-
rės pinigų savo gaminiams pir-
kti kada jų tikrai reikės.

Kainų brangimą sudaro ne
Pabaiga čia pat

PENNSYLVANIJOJE

Jieško Visam Metui Atlyginimui

Pittsburghe tarp sugrįžusių veteranų pradėta agitacija išgauti iš valdžios bedarbės atlyginimo už visą metą — už 52 savaites po \$20, vietoje dabartinių 20 savaitčių.

Jau dabar apie 34,000 bedarbiai veteranai Allegheny apskrityje ima virš \$675,000 savaitėje bedarbės atlyginimų iš valdžios.

Tokio lengvo tinginio gyvenimo nori tie veteranai kurie nenori dirbti, kurie nemoka jokių amatų ir nenori įieškotis darbo. Jiems lengviau tinginiuoti ir už \$20 savaitėje šiaip taip pragyventi.

Jaunikiiai veteranai tikisi iš tėvų paramos, kitų žmonos dirba na tai ir galės stumtis be jokių pastangų savo gyvenimą pagerinti.

NENORI DIRBTI 6 DIENAS KASYKLOSE

Pittsburgho srityje angliakasiai, nors streikavo del daugiau uždarbio, atsisako dirbti šešias dienas savaitėje. Tuomet tie 7,000 angliakasių kurie nori dirbti penkias dienas, nustoja \$16 uždarbio daugiau už šestą dieną darbo. Taigi, kame tikrai buvo priežastis streikuoti?

Be to, angliakasiai, laimėję apmokamas vienos savaitės atostogas, Birželio 29 paliks darbus ir grįš dirbti tik Liepos 8.

Visa tai sudėjus, išeipa kad anglies iškimas bus žymiai sumažintas ir tuomet bus toliau apsunkinta kitos industrijos kurioms reikalinga anglis, ir įvairių reikmenų gamyba šluobus dar per ilgą laiką.

PRADEDATA KRATYTI RAUDONŲJŲ

Pittsburghhe pradedama darbas "pasivalyti" nuo raudonųjų CIO United Electric, Radio and Machine Workers unijoje, kaip nekurie darbininkų vadai praneša.

Unijos nariai nori atsikratyti komunistų vadų ir išrinkti vadais tokius kurie pastatys jų unijas ant tikro amatų unijos pagrindo.

Kietos Anglies Darbininkai Laimėjo

76,000 kietos anglies darbininkų rytinėje Pensylvanijoje laimėjo algų pakėlimą ir kitus tulus reikalavimus be trukimo ir Birželio 8 visi buvo įskaityti grįžti į savo darbus. Jie gauna tą patį ką ir minkštos anglies kasyklose laimėjo — po 18'c, valandai algų pakėlimo ir taip pat mokesčių iš kompanijų pusės į gerovės fondą. Iš kietųjų kasyklų gerovės fondai dasidės dar \$2,700,000 metuose.

Kadangi šis laimėjimas baibrangina ir kietos anglies kainą, nes kasyklų operatoriai turės išmokėti apie 50 milijonų dolarių algų per metą daugiau negu mokėjo, tai anglies pirkėjai ir sunaudotojai turės tą pabrangimą paimti ant savęs, mokant apie \$1 daugiau anglies tonai.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amendments, 30 puslapių knygelę, prisiųsime visiškai dovanai tiems kurie užsirašys Lietuvių Naujienas dviem metams arba gaus du metinius skaitytojus ir prisiųs 32.00 su nurodymu kam Lietuvių Naujienas siuntinėti, minimą knygelę prisiųsime jums visiškai dovanai už pasidarbavimą.

LIETUVIŲ NAUJENOS
332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.



Patti Lou Goldstrom, 7 m., iš Homestead Park, Pa., parinkta "Sari" rolių, Pittsburghhe rengiamų statyti lengvų operų serijoje šią vasarą.

CHICAGO, ILL.

ISPUDINGAI PAGERBTAS ŽUVĖS, LT. STEPONAS VITALIS BIEŽIS

Amerikos Legionas yra nuo 1921 metų sustatęs ir priėmęs visą eilę gražių apeigų kiekvienai progai, ar tai naujų narių priėmimui, ar naujos valdybos įvesdinimui, paminklų atidengimui, namo dedikavimui, arba paskutiniam mirusio pagerbimui.

Vienos gražiausių ir įspudingiausių Amerikos Legiono apeigų yra paminėjimas žuvusių kare.

Lietuvių Darius-Girėnas Post No. 271, The American Legion, savo patalpose turi įsitaisę visas reikmenis žuvusiems kare pagerbti.

Gegužės 26 d. toks iškilmingas pagerbimas buvo suroštas lakunui Lt. Steponui Vitaliui Biežiui, kuris karo metu vienoje kelionėje priešui bombarduoti su lėktuvu ir visa įgula žuvo kur nors Vokietijoje.

Po šv. Mišių, kurios buvo atlaikytos Gimimo šv. Panos Marijos bažnyčioje už velionio lakuno sielą, Stepono tėvai, Dr. St. Biežis su žmona, sesuo, giminės, skaitlingas būris draugų, taip pat daug Posto narių ir kitų Legionierių susirinko į Dariaus-Girėno salę, American Legion priimtomis taisyklėmis pagerbti žuvusį. Kalbas sakė kun. K. Barauskas, Adv. Antanas A. Olis ir American Legion Cook Apskrities komandieris Wm. Burns, kuriam teko pareiga atlikti įspudingiausią paminėjimo programos dalį — prisegti auksinę žvaigždę prie žuvusio kario motinos krutinės.

Paminėjimo programė, Legiono priimtas giesmės gražiai giedojosi Miss Kirstukas ir Jonas Urbanas. Šis Lt. S. V. Biežio paminėjimas, kaip bažnyčioje taip ir vėliau salėje, visiems paliko neišdildomą įspūdį.

Juozas A. Mickelionas, Darius-Girėnas Post No. 271 Publikacijos Pirm.

Milžiniška Plieno Dirbtuvė Perėjo į Privatinę Nuosavybę

UTAH valstijoje, vakaruose, arti Kalifornijos, karo metu valdžia įrengė Geneva miestelio pašonėje 200 milijonų dolarių vertės plieno dirbtuves. Jos buvo gaminama plienas laivams ir kitiems dalykams dirbamiems Pacifiko uostuose.

Dabar U. S. Steel Corp. nupirko iš valdžios tas dirbtuves už \$47,500,000, su pasižadėjimu kad padarys 18 milijonų dolarių vertės pagerinimų dirbtimui tam tikrų kitų plieno reikmenų.

Waterbury, Conn.

RAGINO GELBETI PABEGELIUS LIETUVIUS

Birželio 4, Lietuvių Vaizbos Buto moterų skyrius savo susirinkime turėjo viešnią, ponį A. Blaževičienę (Avizionitę), neseniai atvažiavusią iš Šveicarijos. Ji yra žmona Aleksandro Blaževičiaus, kuris prieš karą laikais vadovavo Lietuviškus kursus, mokydavo jaunimą Lietuvių kalbos Waterburyje ir kitur.

Viešnią pasakė įdomią kalbą apie savo ir jos šeimos pabėgimą iš Lietuvos. Pagal jos nupasakojimus, kada Rusų kariuomenė sugrįžo į Lietuvą antru kartą, štai prisipildė pilni miškai, pilni laukai ir keliai pabėgėlių, kas ką spėjo pasinėmė su savim, o kiti bėgo vos su viena eile drabužių arba ir tų neturėjo užtektinai ir visi keliavo nežinodami kur ir nežinodami koks jų bus rytojus. Ponai Blaževičienė su šeima pasisėkė pabėgti Švedijon, vėliau už kelių mėnesių pateko į Šveicariją.

Klausantis viešnios apsakymų darosi tiesiog nuostabu kad žmogus sutiktas nelaimės, gali tiek daug vargo, bėdų, bado ir kitokių sunkenybių panešti ir vis dar gyvi išlikti. Todėl ji ragino visus kurie dar išlikę gyvi užsienioje, gelbėti kaip tik galima, ypatingai vaikučius, kurie visiškai atskirti nuo tėvų ir artimų giminų ir tikrai žinoma yra našlaičiai.

Toliau, p. Blaževičienė rodė Lietuvos pašto ženklelius, kurių turi surinkus nuo pat pradžios laisvos Lietuvos iki paskutinių ant kurių Rusai atėję į Lietuvą užspaudė savo raides. Skyriaus pirmininkė p. A. Orantienė vedė susirinkimą, p. A. Devenienė perstatė viešnią kalbėtoją, ponios M. J. Colney ir W. Bulerich pavašino dalyvius skaniais užkandžiais.

SUTEIKIA DOVANAS

Lietuvių Vaizbos Butas ir moterų skyrius kaip kitais metais taip ir šį metą suteikia dovanas Lietuvos studentams baigiantiems aukštesnę (high) mokyklą, tiems kurie pasiekė aukščiausius pasiekimus. Kalbant apie gabumus, yra malonu pranešti kad Dr. ir ponios M. Devenienės sunus, Algirdas, vos 20 metų amžiaus, tarnavęs pustrėčių metų kariuomenės orlaivį tarnyboje, dabar pasiūso savęs iš tarnybos vėl grįžo į Yale Universitetą tęsti medicinos mokslą.

Antras Devenienų sunus, Kęstutis, dar tik 18 metų amžiaus, taip pat lanko Yale Universitetą, studijuoja inžinierystę. Kęstutis yra ten didžiai atsižymėjęs ir yra patalpintas ant "Dean's list". Taigi džiugu kad Lietuvių jaunuoliai aukštoje moksloje užima pirmenybes.

P-lė Frances Penevich baigė aukštesnę mokyklą su atsižymėjimais, ir studijuos Waterbury ligoninėje slaugės mokslą. Francės motina p. Julė Penevichienė yra LVB moterų skyriaus raštininkė.

TEVO DIENA

Sekmadienį, Birželio 16, nuo 12 val. dienos, Linden Parke įvyksta Tėvo Dienos piknikas, rengia Victor Zembruski ir jo orkestras, pagalbai palaikyti radio programą. Visi kviečiami dalyvauti.

Dr. M. J. Colney.

FEDERALĖ valdžia, pranešimais iš Washingtono, ruošia programą pagerinimui namų statybos. Kongresas rengia \$400,000,000 programą remimui paruošimo statybos medžiagų, nes daug gyvenamųjų namų gali likti nebaigtų statyti jeigu valdžia greitai laiku nedarys jokių žygių pagelbėti. Numatyta jog bus reikalinga 2,700,000 butų bėgyje dviejų sekancijų metų.

Amerikoniška Spauda apie LVS Seimą

Mes žinome kaip yra sunku gauti vietos Amerikoniškoje spaudoje ką nors parašyti apie Lietuvą ir jos reikalus. Bet visgi kartais pavyksta į vieną ar kitą tokį laikraštį patalpinti straipsnelius ir žinutes.

LVS 6-to Seimo proga, Spaudos komisijos (Helen Rauby, Juozo Kripo ir Viktoro petriko) pastangomis net keturi Amerikoniški laikraščiai aprašė seimą, tai: Detroit News, Detroit Times, Detroit Press, ir Michigan Catholic.

News talpino aprašymus net du kartus, prieš seimą ir po. Stipriausią straipsnį patalpino Free Press, gerokai užvažiudamas bolševikams. Straipsnyje panaudojo ištraukas iš P. J. žiurio, LVS pirmininko, kalbos sakytos vakarienėje.

Iš šio pasisėkusių LVS metinio suvažiavimo ir kitų pavyzdžių pasirodo kad sunkiai dirbant galima tikslo atsiekti. Mes Lietuviai turime labai sunkiai dirbti del Lietuvos laisvės ir del savo brolių išlaisvinimo iš piktos bolševizmo nagų. Tik sunkiu darbu, gausiomis aukomis, dideliu pasišventimu laimėsime Tėvynei laisvę — laisvę savo broliams ir sesutėms.

PAVYKĖS PIKNIKAS

Antrą seimo dieną, Birželio 2, LVS 6-to skyriaus rengtas piknikas irgi buvo pasekmingas. Čia buvo suvažiavę daug Lietuvių, kurie ne tik norėjo pasigerėti laukų gamta, bet ir paremti kilnų LVS darbą, paremti Lietuvos vadavimo žygį ir pastangas.

Piknike dalyvavo ir dalis delegatų, ypač Clevelandiečiai ir Amsterdamiečiai, kurių seimam buvo atvykę nemažas skaičius. Vietiniai Detroitiečiai pasirodė gražiai atsilankydami. Rodos kad kitų miestų svečiai negalės mums primesti apsilėdimo, neveiklumo ar tam panašiai.

Pikniką padarė tokiu pasekmingu didelės pastangos rengimo komisijos. Rengimo komisiją sudarė LVS 6-to skyriaus pirm. J. Gužauskas, išd. A. Rinkunas, V. Markuzas, V. Petrikas ir kiti.

Pikniko komisija dėkoja visiems darbininkams ir darbininkėms, kurie buvo: M. Smalėnė, M. Greivienė, p. Rusienė, P. Michaels, Helen Rauby, Ona Aksomaitienė ir dar viena moteris, ponios Michaels draugė. Vyrai darbuos: J. Tamoliūnas, Mozuras, Markuzas, Aurila ir kiti.

Svečiai ir vietiniai piknike pasakė trumpas kalbas. Seimo vakarienė taip pat buvo pasekminga. Vakarienės su rengime daug darbo padėjo musų nenulstanti ir visų mylima darbuotoja Stephania Č. lima veikėja Stephania Čiurlionytė-Douvan. Kitos irgi prisidėjo, kaip Helen Rauby, Josephina Gužauskienė, Malvina Smailienė, Marė Sims, Dr. Eugenia Gurskaitė ir Viktoras Petrikas, išplatindami vakarienes tikėtus.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

Dr. Jonas Sims, kaip pirmi-



Amerikos 1946 metų žymiausios teniso lošėjos, kurių grupę laimėjo Wightman garbės taurė. Jos visos vyksta į Angliją ten lošti prieš Angles tenisistes.

Detroito Lietuviai

klausykite Amerikos Lietuvių Balso radio programų

Šeštadieniais WJLB
nuo 7:30 iki 8 vak. stotis 1400 kilocycles.

Lietuviškos liaudies dainos ir muzika oro bangomis.

Programą išpildo Radio Choras vadovystėje Jono Valiuko. Visais reikalais bei pranešimais, sveikinimais kreipkitės į: CH. WALLS, 17915 Dequindre, telefonas TO 6-6870 arba UN 3-3975.



Fotografu "svajonių mergelė" tapo išrinkta Korky Kelley. Fotografikų iliustratorių sąjunga ją pripažino tinkamiausia, kurios ypatingas lengviausias pasiduooda įvairiam fototrafavimui.

ninkas viso LVS 6-to Seimo rengimo darbų, dėkoja visiems už aukas ir už gražų kooperavimą visuose darbuose. Dėkoja visoms komisijoms ir visiems svečiams, kurių prielankas padarė seimą pasekmingu. Jo pasakymu, jei visuose darbuose būtų toks pasisekimas tai Amerikos Lietuviai nuderbtų milžiniškus darbus.

M. Sims.

BROOKLYN, N. Y.

ALDONA VALAITYTĖ BAIGĖ LONG ISLAND UNIVERSITETĄ

Birželio 6 d., žinomą veikėją Jono ir Onos Valaičių (179 So. Second St.) dukterį Aldoną baigė Long Island Universitetą, Retailing and Merchandising srityje, Bachelor of Science laipsniu.

Baigimo ceremonijų vakarienėje, Waldorf Astoria, Aldonai ir dar kitai abiturientei buvo įteikta po aukso medalį ir boną. Iš departmentinių krautuvų direktorių gauta ten pat keletas pasiūlymų stoti darbuotis biznyje. Pati Long Island Universiteto vadovybė Aldonai Valaitytei pasiūlė po atostogų vykti į North Carolina Universitetą lektoriauti ir kartu toliau studijuoti. Ką Aldona pasirinks, tuo tarpu dar neteko patirti.

Mokydamosi Aldona Valaitytė dirbo Macy, vėliau Lord & Taylor departamentinėse krautuvėse.

Aldona Valaitytė kalba gerai Lietuviškai. Jauną Lietuvaitę sveikiname ir linkime laimės ateities darbuotėje. Rep.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

URBSAITIS Klemensas, 54 m., I Pasaulinio Karo veteranas, mirė Birželio 4, Clevelande. (Svaiginių k., šakių ap.)

DUNKEVIČIUS Juozas, 50 m., mirė Gegužės 23, Clevelande. (Pakaušių k., Pumpėnų par.) Amerikoj išgyveno apie 30 metų.

ŽIDZIUNIENĖ Margareta (Žiemutė), 53 m., mirė Gegužės 25, Clevelande. (Žiemų k., Virbalio par.) Amerikoj išgyveno virš 30 metų.

MARTISIUS Juozas, 43 metų, mirė Geg. 29, Clevelande, kur buvo ir gimęs.

CEPELAUSKIENĖ Jieva, 48 m. (Daunoraitė), mirė Geg. 24, Two Rivers, Wis., palaidota parvežta į Clevelandą.

MINIOTAS Juozas, 66 m., mirė Geg. 27, Clevelande.

KINAS Augustas, 75 m., mirė Geg. 31, Dayton, Ohio. Palaidotas Kalvarijos kapinėse. Liko žmona, du sunai ir dukta. Ilgus metus išgyveno Daytone. Paėjo iš Suvalkijos.

RUTKAUSKAS Juozas, mirė Geg. 6, Wilkes-Barre, Pa.

ZUBREVIČIUS Zigmas mirė 8 Gegužės, Wilkes-Barre, Pa. MIEZENIS Juozas, mirė Geg. 11, Wilkes-Barre, Pa.

JONUSKA Antanas, 55 metų, mirė Geg. 13, Duryea, Pa. ENDRIUNIENĖ Katriona, mirė Bal. 13, Braddock, Pa.

LASEVIČIENĖ Jieva, mirė Gegužės m., Mahanoy City, Pa. JAKUČIONIS Mykolas, mirė Gegužės m., Gilberton, Pa.

BARAUSKAS Mykolas, seno amž., mirė Geg. 19, Chicago. (Šiaulių ap. Radviliškio p. Eibariškių k.) Amerikoj išgyveno 42 metus.

VAITKUS Jonas, pusa m. ž. i. s., mirė Geg. 18, Chicago. (Telšių ap. Žarėnų p. Paminės k.) Amerikoj išgyveno 35 metus.

EUDEIKIS Jonas, seno amž., mirė Geg. 18, Chicago. (Žagarės p. Kikolių k. Šiaulių ap.) Amerikoj išgyveno 60 metų.

DEVIKIENĖ Ona, seno amž., mirė Geg. 18, Chicago. (Pašėvės ap. Klovainių par.) Amerikoj išgyveno 24 m.

JABLONSKIS Antanas, seno amžiaus, mirė Gegužės 19, Chicago.

BAUBONIS Antanas, 50 metų, mirė Geg. 17, Kenosha, Wis. (Alytaus ap. Lankiškių k.)

VESKONIENĖ Marijona, mirė Gegužės m., Kenosha, Wis. (Pumpėnų par.)

VAICIULIS Ignas, mirė Geg. m., Philadelphia, Pa.

BARNATONIS Jurgis, 60 m., mirė Geg. 19, Chicago. (Panevėžio ap. Viešintų p. Nemėrių k.) Amerikoj išgyveno 42 metus.

KUKNAUSKAS Juozas, pusamžis, mirė Geg. 19, Chicago. (Raseinių ap. Kvėdaros par.)

ŠLIAUZIENĖ Marė, 46 metų, mirė Geg. 18, Newark, N.J.

ŽARECKIENĖ Ursulė, mirė 11 Gegužės, Detroit, Mich.

ADASHUNAS Jonas, 64 metų, mirė Geg. 19, Wanatah, Ind. (Ramygalos p. Griniunų k.) Amerikoj išgyveno 40 metų.

LAUCIENĖ Marė, 52 m., mirė Geg. m., Rockford, Ill.

VALATKIENĖ Jieva, 52 m., mirė Geg. m., Rockford, Ill.

KINDERIS Antanas, 68 metų, mirė Geg. 23, Chicago. (Raseinių ap. Nemakščių p. Pažerės k.) Amerikoj išgyveno 47 metus.

MEKONIS Motiejus, 72 metų, mirė Geg. 19, Great Neck, N. Y.

VITKIENĖ Karolina, 80 metų, mirė Gegužės 19, Brooklyn, N. Y.

RIPALIENĖ Lucija, 68 metų, mirė Gegužės m., Saginaw, Mich.

ŽARSKIENĖ Marijona, 86 m., mirė Gegužės 17, Brooklyn, N. Y.

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti tą numerį, nerasykite: "Negavau pereinoto numerio," bet pažymėkite aiškiai: Negavau nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47". Tas palengvins be jokių suklidimų greit pasiųsti jums tą numerį kurio negavote.

DIRVOS Administracija.

GEORGE'S FLOWER & GIFT SHOP

GELES VISOKIEMS REIKALAMS

1317 Addison Road

VESTUVEMS, LAIDOTUVĖMS BUKIETAI ir VAINIKAI

Kas pirks laidotuvėms gėles pas mane gaus dovanai laidotuvių vainiką.

Parduoda bulbs gėlių auginimui įdarliuose parvežty iš Holandijos

Dieną arba naktį.

HENDERSON 4785

Jurgis Sidabras, Lietuvis Gėlininkas



Wikelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ PATARNAVIMAS

6202 Superior Ave.

HENDERSON 9292

Della C. Jakubs

(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAIS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDicott 1763

P. J. KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudus-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse —

L A I S V A L I E T U V A

Laisvę pažinus Tauta —
Jungo Nevilks!

Po Vokietijos Uždanga

Rašo Dr. B. Vitkus, mūsų korespondentas Vokietijoje.

PRIE ABIEJŲ ELBOS KRANTŲ

Skaitytojų problemos prie Viduržemio Jūros, Artimuose Rytuose ir tolimoje Azijoje savo šešėliais yra uždengusios labai gili ir esminį ginčą dėl Vokietijos. Jei Balkanuose diskutuojama dėl prekybinių sutarčių laisvės, o Irane spiriamasi dėl „juodojo aukso“, tai Vokietijos erdvėje koncentruojasi dvių pasaulių kova — pasaulių kurie savo struktūromis, idejomis ir gyvenimo būdais labai tolimi vienas nuo antro, vienas su antru nesuderinami ir niekuo nesulyginami.

Vieną jų atstovauja Sovietų Rusija, o antrą — Anglai-Amerikiečiai. Ir abu šie visiškai skirtingi pasauliai susitinka prie demarkacijos linijos: prie Elbos-Harzo, Kaselių kalnų, Tiuringinio miškų ir per Bohemijos kalnus nusitęsia iki Jugošlacijs ir Triesto....

Toji linija yra atžymėta geležine uždanga, kurios vienoje pusėje stovi Vakarai, o antroje — Rytai; vienoje pusėje sena krikščioniška kultura, žmogaus ir piliečio laisvė, tikroji demokratija; antroje — žmogaus visiškas paniekimas ir pavergimas, gylčiausias partijos diktatura, gyvuliškas gyvenimo būdas, nepasitikėjimas ir nuolatinė baimė.

Nors mes nematome ir negirdime kas darosi anoje pusėje, bet mes visi nujauname jog ten darosi viskas kad toji demarkacijos linija būtų nukelta pradžioje prie Reino, o vėliau ir prie Atlanto pakraščio. Ir jei tuo tarpu Sovietų Sąjunga negali tos linijos pagrindiniai pajudinti, nes ją saugo dar nedemobilizuota Anglų-Amerikiečių kariuomenė, tai ta linija nepaliauja veržusis kitais būdais link Reino.

Ir sovietai ir Anglai-Amerikiečiai daro viską kad palenkų gyventojus, tai yra Vokietijos, savo pusėn. Neseniai sklando Vokietijoje gandas kad sovietai maną sumažinti savo kariuomenės skaičių jų užimtoje zonoje. Buvo taip pat pasklidusių žinių kad sovietai yra linkę pataisyti rytinę Vokietijos sieną, grąžinant Vokietijai didelę dalį dabar Lenkų valdomos teritorijos. Vadinas, susidaro įspūdis kad sovietų Rusijai yra svarbiau turėti daugiau simpatijų pas Vokietijos negu pas Lenkus. Iš kitos pusės, Anglai-Amerikiečiai elgiasi Vokietijoje taip lyg tas kraštas būtų ne okupuotas, o globojamas.

RUNGTYNĖS DEL VOKIEČIŲ MEILĖS

Kova dėl Vokietijos simpatijų nėra šiaip sau „linksamas žaidimas“. Vokiečiai nėra tokie naivūs kad nesuprastų paslėptų „okupantų“ tikslų. Jie žino kad jų vakarykščiai priešai, būvę dar taip neseniai draugais, dabar jau yra išsiskyrę ir niekad negalės susitaikinti. Vokietijoje dar vis daug kur girdėsi seną Goebbels'o giesmę kad bolševizmas yra vienintelis Anglų-Amerikiečių nesitaikomas priešas. Ir nėra gėda pasakyti kad ta giesmė išreiškia teisingą pažūrą. Juk kas šiandien begali daugiau grėsti Amerikai ir Anglijai jei ne Sovietų Sąjunga, kuri veržiasi visur ir griauia visur, su nieku nesiskaitydama ir niekam geros valios nerodydama. Negalėdama ar dar nenorėdama peržengti demarkacijos linijos savo raudonosios armijos daliniais, bolševikinę Rusiją mėgina pasiūsti už Elbos,

naują bolševikinę partiją, įvilkta į „gražaus socializmo“ rubą. Diriguojant iš Berlyno, sovietai nori apimti visą Vokietiją į vieną partiją, kurioje ištiptų socialdemokratų ir apskritai socialistų ir pirmuoju smuiku imtų groti komunistai, remiami pinigais ir jėga atėinančia iš Maskvos.

Šiuo keliu nori sovietai įsirausti į karo nuvarginto Vokiečio sąžinę, nori jį pavergti savo tikslams, nori juo pasinaudoti sekančiuose žygiuose. Ir jei Vokiečių pilvai nebūtų alkani tai tikrai jie nukreiptų savo ausis į sovietų pusę, tikėdamiesi savo išmintimi ir savo kultura nustelbti Rytų Azijauties ir per jų kaulus vėl atsitiesti naujam atkerščiui. Deja, alkanas pilvas ausų neturi. Ir todėl šiandien Anglų-Amerikiečių zonoje nei vienas Vokietis negirdi sovietų čiulbėjimo, bet gerai visi mato ką bolševikai daro ir kaip elgiasi su Vokiečių vyrais, jų moterimis ir vaikais.

TEN KUR VOKIEČIAI STATĖ TVIRToves

Kada ir kaip keisis padėtis Vokietijoje niekas tuo tarpu negali pasakyti. Patys Vokiečiai mano kad iš Vokietijos neišeis Anglai-Amerikiečiai tol kol sovietai ten bus. O sovietai pasiliks tol kol Vokietija nepasidarys jų respublika arba kol ten neviešpataus komunistų partija, galinti užtikrinti Sovietų Sąjungai jos sienų saugumą.

Yra didelė klaida manyti kad sovietai kada nors susitarimu su Anglais-Amerikiečiais apsisveikins, palikdami ją tvarkytis taip kaip jai patinka. Dar iš niekur sovietai neišėjo ne užtikrinę savos įtakos. Neišeis jie ir iš Vokietijos.

Kol kitur susitvarkys įvairūs klausimai, tol sovietai visu smarkumu ruošis mušui del Vokietijos. Kai ateis Vokietijos eilė, bus nauja ir iki šiol negirdėta kalba, jei ji kur nors dar anksčiau nepasigirs....

Sovietai reikalauja įtakos visoje Europoje; reikalauja kad Anglai-Amerikiečiai nebesidomėtų Europos tautomis, kadangi jos sovietų nuomone jau bus priėmusios sovietiską globą ir bus atsiskiusios nuo senų gyvenimo formų.

Tokios realybės belaukiant, Anglai-Amerikiečiai žiūri į Vokietiją kaip į prietiltį (bridge) naujam ėjimui ir neišleidžia iš akių tos įjegos kurią sudarys pati Vokietija; esant reikalui.

Bet Vokietija yra mažas, per daug mažas prietiltis Anglų-Amerikiečių planams. Reikia kad jie savo įtakoje turėtų

tų dar Prancūziją, Italiją, Belgiją, ir Holandiją.

Jei Italiją, Belgiją ir Holandiją ir galima šiandien skaityti priklausant Anglų-Amerikiečių žiniui tai Prancūzija tuo tarpu svyruoja kaip pakabinatas paukštelis, ir nežinia kur jis nukris.... Jos padėtis yra šiandien tokia pat kokioje buvo Pabaltijo kraštas po Molotovo-Ribbentropo susitarimo padalinti Lenkiją (1939 m. Rugpjūčio 3 d.).

Galima laikyti tikru daiktu kad sovietai sieks visomis galimomis įsitvirtinti prie Atlanto pakraščio, atnaujindami ten jau Vokiečių padarytus pylimus. Jie etapis siekdami pasaulinės revoliucijos, darys viską kad savitarpinės pagalbos sutartimis „garantuotų“ Holandijos, Belgijos ir Prancūzijos saugumą, ir tuo būdu priartėtų prie Anglijos krantų.

Kur ir kaip galėtų pavykti Anglams-Amerikiečiams išsikelti į Europą, jei ji būtų visą bolševikinio spąstuose? Apie tai tegul kalbės daugiau išmanantieji. Mums belieka dar pasakyti tik tiek kad sovietai tiki jog Prancūzija turės subolševikėti, ir tada Anglai-Amerikiečiai turės iš Vokietijos nešdintis jei nenorės būti paimti į reples, kurių vienas spaudiklis bus Maskvoje, o antras Paryžiuje.

KAS REIKTŲ DARYTI?

Šiandien dar mes vertinamės samprotavimais ir spėjimais. Ryt, gal but, tatau jau bus realybė. Ir baugu pagalvoti kas reikėtų daryti Lietuvių pabėgėlių masei, jei tos replės imtų vis stipriau spauti. Juk ilgai įrodinėti nereikia kad sovietai per 48 valandas gali užimti Frankfortą, ateiti prie Koelno, pereiti net Reiną. Nereikia pamiršti kad sovietai visada daro tai ką gali.

Tik belieka klausimas: kada? Tegul kas nors Amerikoje pagalvos ir apie tai kas tada reikėtų daryti Lietuviams-pabėgėliams Vokietijoje ir kituose Europos kraštuose.

EUROPON SIUNČIA KUMELES

UNRRA nupirko Amerikoje 90,000 kumelių tinkamų darbu ir veislei, pervežimui į Europos šalis atstatymui karo nuterietų ūkių ir šiaip judėjimo.

Jau apie 47,000 kumelių išsiunčiama Europon iki Birželio 20, o kitos bus išsiųstas iki galui šių metų.

•KIETA medžiaga likus iš soya pupos po to kai aliejus išspaudžiamas, naudojama išdirbimui daugelio dalių automobiliams.

Naziai Karininkai Teisme Tardymo Metu



Naziai aukštieji karininkai sėdi teisme sunumeruoti. Jie apkaltinti išdudimu daugelio Amerikos kareivių prie Malmė dalke išsiveržimo Belgijoje pereinų metų pavasarį, prieš pralaimėjimą karo. Jie tardomi Dachau teisme.

Mūsų Ginklas

KOVA DEL TEISYBĖS REIKALAUJA KANTRYBĖS IR PASIAUKOJIMO

Norėdami ginti savo teises ir kovoti dėl savo laisvės, mes turime pasauliui skelbti apie mums padarytą skriaudą ir nešti pasaulio viešumon skundą dėl žiauraus smurto.

Pasaulis taip mažai žino mus ir mūsų laisvės problemą. Tylieti mūsų padėtyje tolygu savizudystei. Mes turime rėkti rėkti, kad nuo patrankų dundėsio apkrutęs pasaulis išgirstų mūsų balsą.

Mums ne naujiena kultūrinė kova dėl teisybės. Mes turime tokiai kovai gražias tradicijas. Mes keturiasdešimts metų kovojom dėl mūsų spaudos, mes šimtmetį kovojom dėl mūsų nepriklausomybės ir per visą mūsų istoriją kovojame dėl mūsų laisvės.

Mes kovojome prieš milžinus. Tulam atrodė tada kad mūsų kova tai vien tik užsispyrėlių saujelės išdaiga. Kas taip galvojo tas ir klydo. Tai buvo visos tautos kova dėl teisybės, kova dėl savo gyvybės. Ir tas neįsivaizduojamai nelygias kovas mes laimėdavome vieną po kitos.

Mes mokame kentėti, laukti ir tikėti. Mes esame kantrūs. Esame šalto kraujo, užgrūdinti ir patyrę kovose dėl laisvės.

Ir mes kovosime toliau. Vėl prasidėda didžiųjų kovų baras. Mes skelsime pasauliui teisybę. Mes belsime kol bus atidaryta. Mes belsime metus. Mes belsime dešimtį metų. Mes belsime šimtmetį. Mūsų pusėje tiesa ir teisybė. Pergalė bus mūsų.

Tai mintys, pamačius pirmąjį „The Baltic Review“ numerį, ir knyga „Timeless Lithuania“, parašyta Dr. Owen J. C. Norem. „The Baltic Review“ yra periodinis leidinys, pasisimas savo uždaviniu teikti informaciją apie Pabaltijo valstybes, apie tų šalių tautas ir jų kultūrą. Leidinio tikslas padėti Baltams tarpusavyje aptarti ir panagrinėti savo gyvybines problemas, naudojant susižinojimui pasaulinę Anglų kalbą. Leidinys taip pat pageidauja būti draugas visiems Baltų draugams, teikdamas jiems žinias apie mus. Turinys telkia išsamų straipsnių paliečių visų trijų Pabaltijo valstybių savitumo ryškinimo temas. „Tautinis Lietuvių Charakteris“ Juozo Lingio, „Latvių Tauta“ K. Strauberge, „Estų Kultūros Amžius“ Eerik Laid, „Baltų Pabėgėlių Teisinė Padėtis“ N. Kaasik, ir tt.

Lietuviai, Latviai ir Estai senai svajotos vienybės kelyje. Kelyje į kovą dėl laisvės. Garbė tiems vyrams kurie ryžosi tokiu sunkiu metu pasiimti ant savo pečių tą misiją — skelbti pasauliui kad mes turime būti laisvi, kurie budami neskaitytina saujelė, ištrėmimo, be išpus-tro triukšmo ir be išteklų dirba pozityvų darbą ir teikia pavyzdį turtingoms, nuo seniau įsikurusioms išeivijoms. Leidinio adresas: Sweden, Stockholm, Blanchegatan 14. Kaina Sw. Kr. 1.50.

Knyga „Timeless Lithuania“ yra Lietuvos istorija. Ji parašyta buv. USA. pilnateisio ir nepaprasto pasiuntinio Lietuva Owen J. C. Norem. Išleista Lietuvai Vaduoti Sąjungos Cleveland'e, 1943 metais. Knyga yra 300 pusl. Lietuvos istorija nuo seniausių laikų iki 1941 metų. Visi Lietuviškieji vardai ir vietovardžiai, neišskraipyti, bet tikri. Greta istorinių žinių keletą paragrafų paskirta mūsų problemoms iškelti ir statistiniai pavaizduoti gyvybiškiausių mūsų laikotarpių — nepriklausomybės laikus. Daug sk-

Sveikinimai LVS Seimui Detroite

Lietuvai Vaduoti Sąjungos 6-tam metiniam seimui Detroite, Mich., prie jau paskelbtų sveikinimų nuo tautinių veikėjų iš Europos, prisijūsta dar sekanti sveikinimai:

NUO LIETUVOS MINISTRO P. ŽADEIKIO

LVS Seimo dalyviams linkiu gražaus pasisekimo kilniam darbe teikti moralinę paramą savo broliams ištrėmimo ir Lietuvoje, kuri dabar pupeto valdžioje pavergtą laukia, nesulaukia išlaisvinimo. Taika neįmanoma kolei Atlantic Charter ir Keturių Laisvių principų vietoje švaistosi klasta ir tironija. Testiprėja Lietuvos vadavimas.

ŽADEIKIS.

NUO LIETUVOS KONSULO P. DAUŽVARDŽIO

Sveiki susirinkę Lietuvos vadavimo ir Lietuvių gelbėjimo reikalus svarstyti ir tautiniams darbams planus priimti. Lietuva kaimynų nepateisinamai okupuota, neteisėtai aneksuota, smurtiškai valdoma ir naikinama vilties nenustojia, visomis išgalėmis už laisvę kovoja ir visus Lietuvius talkon kviečia. Tauta laiko savo aukščiausiu idealu Laisvą Nepriklausomą Lietuvą. Jūsų patriotinė pagalba Lietuvai yra ir bus nuosirdžiai įvertinta. Vardan tos Lietuvos vienybės težydi ir laisvę tautai tenėša. Geriausių pasekmių.

PETRAS DAUŽVARDIS,

Lietuvos Konsulas.

NUO BALF VICE PIRMININKO ADV. N. RASTENIO

BALF vadovybės vardu sveikinu LVS Seimą linkėdamas geriausio pasisekimo.

NADAS RASTENIS.

Seimas taipgi gavo sveikinimus nuo įvairių veikėjų ir nuo LVS skyrių, su aukomis. Aukotojų vardai ir LVS seimo nutarimai bus paskelbti sekančiame numeryje.

ningų iliustracijų kreidiniame popieriuje. Knyga teikia solidų, imponuojantį įspūdį. \$3. Leidėjo adresas Cleveland 3, Ohio, 6820 Superior Ave., USA.

Tad jau yra lektura, nušviečianti mūsų kultūrą, mūsų laisvės ir savistomos problemas jų tikroje šviesoje. Reikia kad kuoplačiausia ta lektura paplįstų leidinių platinimo. Skelbime platinimo vaju. Juk yra begalė progų tokią lektūrą skleisti. Ji turi būti kiekvienoje viešoje skaitykloje, knygdyne. Ji turi būti pirmą dovaną kitataučiai, reiškiant jam kuria nors proga dėmesį. Nuo mūsų aktyvumo pareina platinimo pasekmingumas. Knygas galima išrašyti pagal pridėtus adresus, pervedant pinigus per banką. Svarbu kad tokia knyga nepelėtų lentynoje, bet būtų judrus kapitalas, nešantis mums pelną.

Belskimes ir bus atidaryta. Spaudos žodis mūsų stiprus ginklas.

(Iš leidimo „Lietuviai Šveicarijoje“).

XX.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams

3907 Lillibridge
DETROIT 14, MICH.

PASIKALBĖJIMAS SU EUROPIEČIAIS IŠ NEW HAVEN

Šeštadienį, Birželio 15, nuo 8:30 iki 9:00 v. vakare, Amerikos Lietuvių Misija padarė sutartį turėti pasikalbėjimą su Europiečiais Lietuviais per radio trumpomis bangomis, iš Hotel Taft, New Haven, Conn.

Lietuviams tai turėtų būti įdomu, kadangi baigus dabartinį karą, gal tai bus pirmutinis toks pasikalbėjimas. Bus pritaistas garsiakalbis Hotel Taft kambaryje, taip kad bus girdima Europiečių kalba visų kurie tame kambaryje dalyvaus. Todėl kurie norite pasiklausyti, atsilankykit į Hotel Taft, šeštadienį, Birželio 15, pažymėtu laiku. Galėsit pasiklausyti Lietuvių pabėgėlių balsą iš užjūrio. Reikia tikėti tai bus neapsakomas malonumas išgirsti mūsų brolių balsą, kuris dabar yra uždarytas mūsų tėvynėje Lietuvoje.

Dr. M. J. Colney.

NEUŽMIRŠKIT 3c

Rašydami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas būtina.

PRANEŠIMAS DIRVAI IŠ ŠVEICARIJOS

Gegužės mėn. pirmąją pusę Šveicarijoje savo atostogas praleido panelė Elžbieta Riškutė (Reshus), tarnaujanti UNRRA Vokietijoje.

Iš savo prieteliaus Dr. Juozo Gudauskio, gyvenančio netoli Stuttgarto (Vokietijoje, Amerikiečių zonoje), gavau pranešimą kad p-lė Riškutė žada atvažiuoti Šveicarijon. Kaip mano bičiulis mane informavo, p-lė Riškutė labai daug padedanti pabėgėliams. Savo nuosirdumu bei paslaugumu ji įsigijusi ypač daug draugų Lietuvių tarpe.

Kai vieną dieną paskambino telefonas, nudaugiau išgirdęs gražiai Lietuviškai, gal kiek su Amerikonišku ištarimu, kalbančios p-lės Riškutės balsą. Pakviečiau pas save į svečius. P-lė Elžbieta atėjo kartu su savo drauge iš UNRRA, Miss Mary Alice Fisher, iš New Jersey, kuri, irgi bendraudama su Lietuviais pabėgėliais, yra pramokus vieną kitą žodį Lietuviškai. P-lė Riškutė yra gimusi bei augusi Čikagoje, kur ir dabar tebegyvena du jos broliai.

Buvo smagu pasikalbėti su maloniomis viešniomis iš tolimo krašto. Abi Amerikietės iš Berno išvyko į Genevą, pasakum susipažino su Šveicarijos kalnų grožiu, o vėliau pro Luzerną ir Zuerichą vėl sugrįžo atgal į Berną, kur kartu praleidome paskutines jų atostogas dienas Šveicarijoje. Iš čia abi simpatingos draugės išvažiavo atgal į Stuttgartą.

Tarp kita ko, Dr. Gudauskis, greičiausia, jau yra pakelyje į Ameriką, kur jį pakvietė jo dėdė, p. Alfonsas Kaulakis iš Čikagos. A. G.

Petras Lalas

Dirvos Atstovas
Prenumeratams, Skelbimams
39 Union Street
AMSTERDAM, N. Y.

KAIP ATNAUJINT DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voką ir atnaujinkite kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir įrašę savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

D I R V A
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

Amerikos Lietuvių Misija ir Jos Darbai

Tuoju reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washingtone ir San Francisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietuviškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

'Timeless Lithuania'

\$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spaudintas trim spalvomis.)
Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00.
Siųskit savo užsakymą!

300 PUSL. DIDUMO, ILIUSTRUOTA

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SĄJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

MUSŲ BOLŠEVIKAI APGAUDINĖJA IR PINIGAUJASI

Mūsų visuomenė turėjo su-
prasti kad pargryžės iš Lietu-
vos vienas bolševikas rėksnys
rinks aukas apgavingu tikslu.
Ir ta apgavystė vykdoma, tik
gaila kad ji suvilioja nekuriuos
ir rimtesnius Lietuvius.

Mūsų bolševikai sugalvojo
pasinaudoti svarbiu momentu:
Amerikoje plačiai buvo varoma
vagus kovai su vėžio liga: apie
tai rašė laikraščiai, skelbė ra-
dio, dirva buvo gerai porušta,
tik eik į žmones ir imk pinigų.

Mūsų raudonieji sugalvojo
rinkti aukas įsteigimui Vilniu-
je Vėžio Tyrimo Instituto.

Tikslas gražus, ta liga pikta,
reikia Vilniuje įsteigti institu-
tas ir jame surasti būdai kaip
panaikinti pasaulyje vėžio li-
gą....

Kurie girdi viliojimus pini-
gų tam reikalui to bolševiko
prakalbėse, turėtų pagalvoti
kad Lietuvoje vėžio liga nebu-
vo ir nėra plačiau išplitus už
visokias kitas paskiras ligas, o
tų kitų ligų tyrimai niekas ne-
renka aukas, net tie patys bol-
ševikai apgavikai. Aat, nepa-
sitaikė tuo tarpu visoje Ame-
rikoje plačiai išreklamuotas va-
jus, kaip pasitaikė vėžio ligos
klausimu.

Apgaudinėjami žmonės turi
žinoti kad Amerikoje ir Rusi-
joje ir kitose šalyse milijoninės
laboratorijos jau seniai varo
vėžio ligos tyrimus ir jų jokių
būdų nenukonkuruos mūsų bol-
ševikų įsteigta Vilniuje tyrimų
stotelė už \$50,000. Nei už
\$500,000.

Prie to, turėtų žinoti kad kai
bus padaryta ištirimai (daug
jau padaryta) Amerikos labo-
ratorijose, tų ištirimų žinod-
eis visam pasauliui, visai žmo-
nijai, ne vienai Amerikai.

Jei Vilniuje būtų įstatyta
kokia tyrinėjimų stotelė už 50
tūkstančių dolerių, tų apgavi-
gų aukų rinkėjų supratimu tu-
rėtų išeiti kad ji visas paslap-
tis palaikys sau ir gydyt
Lietuvius sergančius vėžio li-
ga, nieką daugiau.

Tame mūsų bolševikų aukų
vajuje nėra nieko daugiau kaip
tik didžiausias žmonių išnaudo-
jimas dar vienu savo pik-
tumu tikslui gudriai pataikytu
momentu.

ŠTAI KUR EINA 'VĖ- ŽIO' AUKOS

Neužtenka kad mūsų išga-
mos bolševikai savo spaudoje
nuodija savo tamsių sekėjų
protelius, jie dar ir Amerikos
visuomenę nori apdergti savo
melais ir faktų iškreipimais.

Mūsų bolševikams svarbu
kad Amerikoje prigytų tikrini-
mas jog Lietuvos žmonės pa-
tys nubalsavo prisidėti prie
bolševikinės Rusijos, ir jog vi-
si kiti Lietuviai kurie dirbą
už Lietuvos išlaisvinimą, yra
pro-naziai, pro-Hitlerininkai ir
kitoki kenksmingi elementai ir
Amerikai ir pasauliui.

Tuo tikslu jie gauna pinigų
iš "vėžio institutui" surinkty
aukų, skleidimui to pikto vė-
žio-bolševizmo, pavidale savo
leidžiamo biuletinuko, kuris ne-
va apimęs visas Pabaltijo ša-
lis.

Savo neva raštais tame la-
pelyje komunistai pasidavėliai
grabsto ir veikėjas ir laikraš-
čius ir jų redaktorius Ameri-
koje, ir pabėgėlius kitose šaly-
se, ir visu tuo nori kaip vėžiu
užkrėsti sveiką Amerikiečių
protą.

J. A. Urbonas

Dirvos Agentas Daytone
ir apilinkėje.
1302 Lamar St. Dayton, O.

Juozas Zemgules

Dirvos Atstovas
Prenumeratomas, Skelbimams
511 So. Hoover Street
LOS ANGELES, CALIF.

Lietuva Tironų Pančiuose

LIETUVOS
PAVERGIMAS

(Tęsinys iš pereinio nr.)

IV. Dvasinio Žudymo Kelias

1. Apgaulingi nuodai

Jei fizinis Lietuvos Tautos naikinimas buvo čekistų
darbas tai jos dvasinis žudymas priklausė grynai komu-
nistų partijos žiniui. Čekistams rūpėjo kuogreičiau su-
naikinti "anti-tarybinius ir socialiai užterštus elemen-
tus", gi komunistų partijai buvo pirmutinis uždavinys
"išrauti iš Lietuvos tautos" kapitalistines, buržuazines
ir tarybinei santvarkai svetimas idejas". Ir kai komu-
nistai kalbėjo apie tų "kapitalistinių ir buržuazinių ide-
jų išrovimą", jie galvojo apie Lietuvos tautos dvasios subolše-
vikinimą.

Ateję į Lietuvą bolševikai rado visai kitoki gyvenim-
mą negu kad buvo ir tebėra pas juos. Lietuva jų vaiz-
duotėje buvo nupiešta kaip "kapitalistinis" ubagų kraš-
tas, kur masė žmonių gyvena primityviausiose sąly-
gose ir kur tik keli "pateptieji" išnaudoja ir kaip gyva-
tės čulpia darbininko kraują. Ir sovietai turėjo nuste-
biti pamatę kad tas mažas "kapitalistinis" kraštas savo
gyvenimo sąlygomis toli, toli praneša "didžią ir labai pa-
žangią proletariato tėvynę", kad jis turi visko kas žmo-
gui reikalinga ir gyvena nejausdamas nei skurdo nei bai-
mės. Visiems iš Sovietų Sąjungos atkeliavusiems į Lie-
tuvą bolševikams buvo didelė staigmena matyti "kapita-
listinį" gyvenimą. Ir atvykusiems nebebuvo galima jau
uždaryti akių ir nebeleisti galvoti kad "yra pasaulyje
kraštų kurie daug geriau gyvena ir daug geriau susi-
tvarkę negu mes sovietų sąjungoje".

Nežinint kad bolševikų partija visiems vykstan-
tiems į Lietuvą buvo davus nurodymų nieku Lietuvos
nesistebėti ir "galvoti" jog "pas mus Sovietų Sąjungoje
yra daug geresnių dalykų ir dešimteriopai daugiau", tu-
vo įsakius visiems Lietuvos aiškinti kad "u nas vse jest",
ir pasakoti kad kiekvienas kolhoznikas turi gražiausį bu-
tą, vandentiekį, elektros šviesą, maudymosi vonias, pia-
niną, radio... ir... keliasdešimt apelsinų medelių...
vis delto paslapties apie "sovietiską rojų" negalėdavo iš-
laikyti sovietų turistai... Daugelis jų, pamatę lašinius,
nesusilaikydavo nepareiškę kad jau dvidešimt metų ne-
ra jų valgę; pamatę sviestą klausdavo kas tai per daik-
tas; su laikraščiu žaisdavo kaip vaikas ilgai trokštų žais-
lu, o dviratį glostydavo kaip kokią numylėtinę. Ir į Lie-
tuvą tų "kapitalistinių" skurdžių... kraštą gabenosi ka-
rininkai kuoskubiausią savo "katiuskas", čia jas rengė,
čia kurėsi gražuose butuose ir čia ruošėsi pasilikti.

Bet kaip žuvis be vandens taip Sovietų Sąjunga ne-
galį gyventi be melo — be melo savo žmonėms ir be me-
lo kitiems. Taigi, tuoj pat ir prasidėjo melo kampanija.
Sovietų Sąjungos laikraščiuose ir žurnaluose pasirodė
stipriai paremti ir pareikšti apie Lietuvą ir kitas užimtas Pa-
laltijos valstybes. Straipsniuose buvo pasakojama viso-
kiausiu pramanytu dalyku apie "begalo vargingą gyve-
nimą Lietuvos". Pasakojama buvo kad "Lietuvoje net
žemą žmonės vaikščioja basi, nes neturi kuo apsiuti",
kad "50% visų gyventojų miršta nuo bado", kad "gyve-
na ir miega kartu su gyvuliais, nes neturi nei lovy, nei
atskirų patalpų" ir tūkstančius visokių prasimanymų ir
begėdiškiausių melų. Tuo tarpu gi sovietai vogė ir ga-
beno iš Lietuvos ištisais traukiniais ne tik grūdus, bul-
ves, kiaušes, gyvulius, sviestą, medžiagas, batus ir kitus
įdarinius bet ir gyvulinius runkelius. Ir pervažiavus
Lietuvos sieną, ant visų tų iš Lietuvos atgabentų pilnų
vagonų pakabindavo užrašą: "Badaujančiai Lietuvos Ta-
rybų Socialistinei Respublikai".

Kaip žmonės gyvena Sovietų Sąjungoje, Lietuvoje
maža kas žinojo. Bet niekam nebuvo paslaptis kad ten
gyvenimas yra labai skurdus tiek miestuose tiek ir kai-
muose. Iš atvykusiųjų bolševikų apsirėgimo, jų elge-
sio ir reagavimo galima buvo daryti išvadą kad gyven-
mas Sovietų Sąjungoje yra labai primityvus, toli atsilikęs
ir beveik visų neapkenčiamas. Bet komunistų propa-
ganda skelbė ką kitą: ji vaizdavo Sovietų Sąjungą kaip
valstybę kurioje pasiekti milžiniški laimėjimai visose srity-
se, kur žmonės gyvena kaip rojuje, visko turi su per-
teklum, nenažysta nei skurdo nei baimės ir jaučiasi taip
laimingai kaip niekur ir niekas pasaulyje. Dar Lietuvos
formaliai neprijungus, jau kai kurie laikraščiai Lietuvo-
je (socialistų "Lietuvos Žinios" ir "Lietuvos Ukininkas")
skubėjo vaizduoti sovietų gyvenimą gana gražiomis spal-
vomis. Bet po Lietuvos galutinio formalaus prijungimo,
kai išnyko visa spauda, išskyrus komunistinę, prasidėjo
tikras "sovietiško rojus" garbinimas ir jo viešpačių
Kremliuje šlovinimas. Ejo straipsniai po straipsnio vi-
suose laikraščiuose apie puikų kolhozninkų gyvenimą,
apie plačią socialinę pažangą, apie dideles sovietų pilie-
čio teises, apie plačiausias gyvenimo laisves ir apie mi-
lžinišką sovietų kultūrą, kuriai lygios pasaulyje nėra....

Nuo pirmo iki paskutinio žodžio buvo meluojama
net matant kad visi gerai supranta jog tuo melu norima
įtikinti Lietuvius kad jie jautys Sovietų Sąjungoje tu-
vį daugiau kultūros negu Lietuvoje. Ir kartu su tuo me-
lu ejo niekinimas Lietuvos istorijos, žeminimas tautinių
jausmų ir šmeižimas visų Nepriklausomybės metų. Vi-
sa Lietuviška kultūra buvo anipilta paniekos srutomis;
išniekinti buvo beveik visi Lietuvos kultūros kurėjai. vi-
si žymesnieji politikos žmonės, visi kunigaikščiai, aušri-
ninkai ir kovotojai už Lietuvos laisvę. Snaudoje nebe-
buvo galima rasti iokio gero žodžio apie Lietuvos Tautą
ir apie jos istorines kovas, apie Lietuvos savarankaus
gyvenimo siekimus ir jos pastangas tautinei kultūrai ir
ukiniam pažangumui. Visi Lietuvos istorijos faktai bu-
vo arba išniekinami arba išaiškinami komunistinės pa-
saulėžiūros naudai.

Bet užtai Sovietų Sąjungos gyvenimas buvo ku-
smulkiusia ir kuogražiausia aprašomas, Komunistų

partijos laimėjimai ir Sovietų Sąjungos santvarkos to-
bulybė...., sovietinės kultūros aukštumas ir sovietų
žmogaus pagarba, teisingumas, heroizmas, meilė Stali-
nui, pasišventimas, laisvė ir šaunus gyvenimas ir darbas
kolhoze, fabrike, miškuose ir pelkėse — visa tai buvo
kasdieninės laikraščių temos, išmargintos statistika, Le-
nino, Stalino, Markso, Engeldo ir kitų "šventųjų tėvų"
posakiais, paveikslais ir "neginčijamais įrodymais". Po
tais melagingais straipsniais pasirašydavo negirdėtos ir
nežinomos pavardės. Ir tik vėliau paaiškėjo kad nema-
žai dalis tų straipsnių buvo gaunama iš Maskvos, o kita
dalis buvo parašyta komunistų partijos "žurnalistų", ku-
rie beveik visi buvo ne-Lietuviai. Mat, Lietuviškos spau-
dos darbininkai kuone visi buvo susodinti kalėjimuose
arba buvo laimingai persikėlę per "žaliąją sieną" Vokie-
tijos arba Lietuvoje pasislėpę. Tik vienas-kitas žurnas-
listas, bėdos spiriamas, pasiliko dirbti nereikšmingą dar-
bą prie komunistinės spaudos. Ir tik keli užsinorėjo bol-
ševikinės karjeros ir tapo Lietuvos Tautos dvasios žu-
dikais.

Plati, turininga ir įvairi Nepriklausomos Lietuvos
spauda buvo bolševikų pakeista melaginga propaganda,
neribota savygarba, apgaudinėjimu ir tamsinimu. Spau-
da nebetarnavo žmogaus dvasios ugdymui, nebetarnavo
jokio apšvietimui, jo samonei ir jo kultūrai, o buvo skirta
tam kad kuogreičiau numarintų Lietuvos tautinį susipra-
timą ir greičiau jį padarytų vergu. Tai buvo taurės iš
kurį bolševikai girdė Lietuvį apgaulingais nuodais, no-
rėdami nužudyti jo dvasią, norėdami pavergti jo sielą.

Tų nuodų veikimas nespėjo per metus giliau pasi-
reikšti, nes buvo daug sukaupta "antitoxino" iš nepri-
klausomybės laiku. Visuomenė greit suprato kad ji gir-
doma nuodais iš "Tarybų Lietuvos", "Tiesos" bei "Val-
stiečių Laikraščio" taurių ir todėl labai atsargiai iš jų
tegėrė.... o išgertus stengėsi tuoj pat neutralizuoti gy-
venimo faktais, palyginimais, atsiminimais ir kontr-propa-
ganda. Kaip ir skaitytojus veikė per komunistinę spau-
dą jiems teikiami nuodai rodo eilę laisvų, rastų redakci-
jose. Vieną tokį laisvą mes čia pavyzdžiui ir paduoda-
me. Jo tekstas yra toks:

"Dabartiniam laikme tenka skaityti visokių laikra-
čių ir vis randame tą patį garbinimą Stalino arba kokių
nors Lietuvos išdavių, pardavėjų. Vadinasi, Lietuvos
išgami. Gerbti gerus žmones lyg ir reikia, bet jau tą
Staliną tai nėra už ką, nes šitas Rusijos slibinas Lietuvą
ne tik prarijo, bet ir.... (seka necenzurinis žodis). Jūs
to slibino vaikai bepardėm dumus mums Lietuvos pilie-
čiams ir akis pučiate. Buk tai Stalinas padarė Lietuvai
didžiausią laimę, vadinasi, ištraukė iš ponų ir buržujų
kapitalistų jungo. Bet mes Lietuviai, kurie esame čysto
proto, gerai matom kas yra. Didžiausias jungas — tai
kolhozas. Stalino leteną ant sprando kai uždės tai jau
uodegą judink nejudink, nebeistrakusi. Čia tai ne pri-
vatiška tarnyba. Privatiška tai kitas dalykas. Kad ge-
ra košė — būnu, o jei nepatinka, einu kur man patinka.
Valdiškas kolhozas yra kur kas bjauresnis už senobinę
vergiją. Tai tik kitiškiški ponai ant sprando sėdės, tik
kitu vardu — komisarai, komunistai.

"Stalino vaikai bepardėm neigia kapitalizmą, buk tai
kapitalistai išnaudoja darbininkus. Bet kapitalistai yra
dviejų rūšių. Vieni išnaudoja darbininkus, net gi ir iš
namų išvaro; o antrieji darbininkus net ant kojų pasta-
to. Todėl žmonės ir važiuoja kur jiems geriau. Tik nie-
kas į Rusiją nevažiuoja. Mat, gal žino visas pasaulis kad
Rusija yra tamsybės, susmukus ir nekulturingiausia
kvailų komunistų valstybė.

"Ištikruj, jei kuris išvyktų į Rusiją, turėtų sugry-
žti į Lietuvą nuplyšęs. Bet kuris išvyko kitur, tai kitas
dalykas. Kiek dvarų centrų nupirkta, kiek miestuose
puikiausių namų pastatyta! Bet iš Rusijos komunistų
ar atėjo nors vienas su pinigais, ar nupirko nors vieną
centrą? Ne. Tai dėl to kad kitur kita valdžia, kad ne
taip kaip Rusijoje. Rusijos Stalinas siaubenas bijo kad

HENRY FORD IR PIRMUTINIS FORDUKAS



Sąryšyje su šiomis dienomis Detroito įvykiu paminėji-
mu 50 metų automobilio jubilėjaus, šlame važde narodoma
Henry Ford, to vardo kompanijos įsteigėjas, kuris sėdi su sa-
vo žmona pirmutiniam jo padirbintame automobilyje 1896
metais. Greta stovi Henry Ford II, senjojo Fordo anukas, ku-
ris dabar vadovauja milžinišką Ford Motor Co.

žmonės nepralobtu, tai laiko visus suvaržytus, pažabo-
tus kaip arklius. Ten atima nuosavybė, atima prekyba,
atima pramonė. Tai štai ir Rusijos rojus.

"Dabar gi ir Lietuvą iš Rusijos juodais dumais jau
apleido. Stalino vaikai dar vis drįsta rašyti: viso pasaui-
lio darbininkai vienykimės ir eikime į kolhozus, nes čia
žemiškas rojus. Bet pasaulis nenori klausyti balso vil-
kų, įlindusių į avies kailį."

Apgaulingi nuodai buvo pilami Lietuvį Tautai vi-
somis bolševikinės propagandos priemonėmis: radio, mi-
tingais, sieniniais laikraščiais, raudonais kampelais, pla-
katais, paveikslais ir užrašais. Visomis tomis priemo-
nėmis buvo giriama Sovietų Sąjunga, giriami ir dievina-
mi jos gyvi ir mirusieji vadai, aukštinama jos tvarka ir
visur keikiama laisvoji Lietuva.

2. "Naujoji epocha" Lietuvos kulturoje...

Kartu su melagingais šauksmais vytyt "broliškas"
respublikas ekonominėje srityje bolševikai be paliovos
ragino visus Lietuvos rašytojus, pedagogus, menininkus
ir kultūrininkus gerai suprasti "naująją epochą" ir sku-
tėti paskui toli pažengusias socialistines respublikas. Ra-
šytojams buvo pažadami didžiausi honorarai, pedago-
gams ramiiausios darbo sąlygos, menininkams plačios
garbės ir daug pinigų. Žodžiu, visi kurie tik supras tin-
kamai "naująją epochą" ir prisidės savo darbu prie "so-
cialistinio jamžinimo" bus turtingi, išaukštinti ir numy-
lėti ne tik mažoje Lietuvos Respublikoje, bet ir plačioje
"socialistinėje tėvynėje".

Reikia žinoti kad Sovietų Sąjungoje daug dėmesio
kreipiama į rašytojus ir menininkus, visus juos traukiant
į komunistinės propagandos ratą ir padarant juos "bol-
ševikinio melo" įrankiais. Rašytojai ir menininkai yra
vienintelė Sovietų Sąjungoje žmonių kategorija kuri yra
geriausia apmokama ir padoriausia užlaikoma. Bet visi
jie yra Komunistų Partijos žinioje, gauna iš jos uždavi-
nius savo kurybai, semia iš jos "įkvėpimą", mokosi iš jos
istorijos ir tarnauja jos įgeidžiams. Visi tokie rašyto-
jai-prostitutės gali Sovietų Sąjungoje ir padoriau apsi-
rengti, ir geriau pavalgyti, ir kartais aplankyti Krimo
vasarvietes.... Bet už tai jie turi savo giesmėmis mel-
stis "tėvui Stalinui", giedoti himnus bolševikinei visaga-
lybei ir rašyti knygas su "Rusišku turiniu komunistinė-
je formoje".

Lietuvoje rašytojams ir menininkams Komunistų
Partija taipgi paskyrė tokius pat uždavinius. Vyriausi
rašty ir meno viršininkė Meškauskienė, arsi komunistė
ir partijos veikėja, pasiėmė savo globon "vargšus" Lie-
tuvos rašytojus ir kultūrininkus. Rašytojams "padova-
nojo" Vailokaicio namus, Kaune, apgyvendino ten jiems
paskirtą pirmininką Petrą Cvirką, įsteigė ten pat gerą
valgyklą su išgėrimais ir pasilinksmimais, pastatė pa-
garbioje vietoje Stalino paveikslą ir laukė jų kurybos
Lietuvos socialistinei kultūrai.... Bet praėjo vienas,
antras, trečias ir ketvirtas mėnuo, o niekas nieko nera-
šo, jokios originalios knygos nepasirodo. Meškauskienė
barėsi, grasė ir vis naujais pažadais tempė, bet Lietuvos
rašytojų plunksna nejudėjo.... Tik viena Salomėja Ne-
ris-Baciūskaitė užtraukė giesmę "Kremliaus valdovui"
ir tuo patapo pirmoji Socialistinės Lietuvos Respublikos
rašytoja.... kuri buvo pasiūta į Maskvą "savo akim"
pamatyti "genijų Staliną" ir kartu su Paleckiu ir kitais
parsišlavėliais įteikti "Liaudies Seimo" prašymą prijun-
gti Lietuvą prie Tarybų Sąjungos.

(Bus daugiau)

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

SIŲS KUPONĄ SU SAVO AUKA PASIŲSKIT LVS. CENTRUI

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu savo prenumeratą šiai naujai leidžiamai knygai:

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas

Adresas

Miestas..... Valstija.....

VALGIŲ GAMINIMAS

ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisistūmu \$1.25

Didelė, 176 puslapių knyga nurodanti kaip
gaminėti visokius valgius: sudėta daugybė
receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius
nuo paprasčiausių iki puošniausių pokutų.
Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti va-
giai, mėsos, ir tt. Kuri šeimininkė turi ru-
pintis ir vargo su gaminimu valgių, priva-
to išgyti šią naudingą knygą.

Reikalauki "Dirvoie"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

Vagystės ir Legalės Karo Vagystės

NEMAŽA tarptautinės reikšmės sensacija sukėlė Amerikos aukštųjų karininkų pavogimas Vokietijos karališkosios Hessų giminės brangmenų, kurie buvo sušlepti Kronbergo rumuose, Amerikos okupuotoje zonoje. Tų brangmenų vertė nustatyta apie \$1,500,000.

Patys pirmieji toje vagystėje suimti yra Pulkininkas Jack Durant ir jo nuotaka, WAC Kapitonas Kathleen B. Nash Durant. Jie sugauti Chicagoje ir iš ten išvežti į Washingtoną, kur uždaryti kalėjimui.

Po jų suėmimo, už kelių dienų pranešta kad toje pat vagystėje įveltas ir Majoras David F. Watson, vienas iš administratyvių Amerikos viršininkų Europoje.

Kai ta vagystė tapo susekta, grįžusieji į Ameriką Pulk. Durant ir Kapt. Kathleen Nash, nors jau buvo paleisti iš tarnybos, vėl buvo pašaukti atgal į uniformas, kad galima būtų juos teisti militariškame teisme. Jie buvo apsigyvenę Chicagoje, kur apsidėję, ir buvo apsi-
stoję tame viešbutyje kuris pereitą savaitę sudegė ir kur žuvo apie 60 žmonių. Ta rytą prieš viešbučio gaisrą jie buvo areštuoti ir išvesti, ir gal tik todėl išliko gyvi, nes daugiausia nukentėjo tas viešbučio aukštas kuriame jie turėjo kambarį.

Tie brangmenys buvo suslepti specialiai paruoštame rusyje. Kareiviai užėmė tuos rumus, riaušdami rusiuose įsiskendami vynu, kurio rado įkasto žemėje, gliliau kasdami užtkio ir tuos paslėptus brangius karališkos šeimos papuošalus. Nekurie vyresnieji karininkai kuriems pasitaikė tuose rumuose apsigyvenę, sutarė tas brangenybes pavogti ir parsivežti Amerikon, ką ir padarė.

Ši vagystė skaitoma vagyste ir kaltininkai bus nu-
bausti kariuomenės teismo. Ta vagystė taipgi užtraukė Ameriką tam tikrą gėdą. Apie tai be abejo visu įkaiti-
mu bubernia Maskvos radio sovietų muzikėliams apie Amerikiečius kapitalistus plėšikus.

KARO metu kariai, nuo pačių paprastųjų iki aukštųjų viršininkų, neapsieina negrobę užimtoje šalyje, pa-
imtuose miestuose ir namuose. Vogimas tačiau yra už-
draustas, ypač kulturingųjų šalių militariškais įstaty-
mais. Dar didesnis nusizengimas vogti-grobti yra aukš-
tesniems karininkams, todėl šių suimtų ir dar nesuimtų
Amerikiečių karininkų vagystė skaitoma kriminaliniu
nusizengimu, ypač šiame nepaprastai didelio masto ap-
plėšime.

Tačiau legalizuota yra dar didesni plėšimai negu ši-
tų karininkų — tokie kokius atlieka patys Rusai, ku-
rių ne tik kariuomenė ir karininkai viską plėšia, vagia,
gabenasi sau iš užimtų šalių, bet pati sovietų valdžia va-
gia, plėšia ir vežasi visą kitą užimtų šalių ir žmonių tur-
tą, iki dirbtuvių mašinų ir visko. Jei bolševikai galėtų
jie išvežtų čielus namus ir pačias dirbtuvių patalpas į
Rusiją, bet ta vagystė yra legalizuota.

Amerikos kariai ir karininkai privalėtų būti pa-
sauliui pavyzdžiu, net ir karo atveju, tačiau sunku yra
žmogui prisilaikyti įstatymų, ir kur tik galima ten jie
sulaužomi. Amerikiečiai kariai atsižymi visokiais ma-
žais ir dideliais nusikaltimais ir betvarke kuri neatitin-
ka militarinei disciplinai.

Vienas pastarų pranešimų iš Amerikiečių zonos Vo-
kietijoje yra sekantis: Amerikos kareivių stovykloje ne-
toli Bad Kissingen vieno mėnesio bėgiu rasta nužudytos
penkios jaunos Vokietaitės, buvusios kareivių atviliotos
nemorališkiems tikslams. Paskutinėji nužudyta Vokie-
taitė buvo net Raudonojo Kryžiaus tarnautoja.

Apie įvairius žiaurius darbus su civiliais ir su mote-
rimis pranešama ir iš Rusų užimtos Vokietijos ir kitų
bolševikų okupuotų šalių. Tačiau Amerikiečiai neturė-
tų lygintis prie barbarų Rusų, kurie iš senų amžių žino-
mi savo žiaurumais su nukariatais.

DIDESNIS UŽ PREZIDENTĄ

PORA savičių atgal, kada Prezidentas Truman pri-
vertė dviejų geležinkelių unijų vadus — Whitney ir
Johnston — baigti geležinkelių darbininkų streiką, vie-
nas jų, Whitney, virš 40 metų senis, pagrąsinio presiden-
tų panaudojusių visus 47 milijonus dolarių unijos pinigų
kad Truman nebūtų daugiau išrinktas prezidentu.

Prieš keletą dienų, vienas radio tinklas buvo pasi-
kvietęs A. F. Whitney į savo "Meet the Press" radio pro-
gramą kad jis duotų radio klausytojams savo mintis apie
geležinkeliečius ir apie streiką. Iš jo kalbos radio klausy-
tojai gavo suprasti kaip nekuri unijų vadai išsipūtę sa-
vo egoizmu iki tiek kad jie jaučiasi didesni už visą Ame-
rikos vyriausybę.

Kada vienas klausinėtojas priminė kad Prezidentas
Truman savo ultimatumu del geležinkelių streiko ataka-
vo tik tuos du unijų vadus — Whitney ir Johnston, —
Whitney atsakė kad prezidento atakas unijos viršininkų
reiškia atakavimą visų unijos narių.

Bet kada klausinėtojas pastebėjo kad, imant iš kito
galo, Whitney viešas užatakavimas šalies prezidento rei-
škia ataką visos šalies gyventojų, tas unijos vadas šoko
įrodinėti kad čia kra kitas klausimas, kad užatakavimas
prezidento yra tik asmeniškias dalykas.

Išsina kad unijų vadai, kaip karaliai, nedaro klai-
dų, jie siekdami savotiškų tikslų išsina prieš visus šalies
gyventojus, prieš valdžią ir prieš patį prezidentą, ir nie-
kas neturi drąsty jiems kelio pastoti sutrukdyti jų kenk-
smingus žygius.

John L. Lewis užsigėdė "gerovės fondo" angliaka-
siams, ir nors tas gėra ir reikalinga, bet Lewis visai ne-
paiso kad kitų visų darbų darbininkai taipgi privalo tu-
rėti "gerovės fondus", jis tik sulaukė kasyklų darbus kad

Italijos Karalius Atsisa- ko Pasitraukti

Italijoje po rinkimų, kurie
nulėmė panaikinimą toje šaly-
je karališkos valdžios, monar-
kistai sukėlė demonstracijas ir
riaušes Romoje, Neapolyje ir
tuluose kituose miestuose, mē-
tė bombas, ir užatakavo Kata-
likų Bažnyčią, kaltindami ją
nerėmimu monarkijos balsavi-
muose.

Balsavimus nulėmė nedidoka
balsų dauguma. Šiaurinėje
Italijoje daugiau balsavo už
respubliką, tik pietinėje už pa-
likimą monarkijos.

Italijos respublika tapo ofi-
cialiai paskelbta, tačiau kara-
lis Umberto II įstūmė šalį į
suirutę atsisakydamas užleisti
savo sostą. Jeigu nebus rasta
greita išeitis, sakoma šalyje
gali kilti pilietinis karas.

•SENOVĖJE Ispanai didžiū-
nai savo puotose puošnius val-
gius apibarstydavo net aukso
dulkelėmis, tiek jų išdykumui
nebuvo ribų.

jo asmeniškios užgaidos būtų patenkintos.

Visiems darbininkams, ar jie priklauso vienoje uni-
joje ar kitoje, ar visai nepriklauso jokiai unijai, reika-
linga įvairūs pagerinimai, ir prie to reikia eiti įstatymų
keliu. Jau įvesta Socialė Apdrauda, Bedarbės Atlyginim-
as ir eilė kitų pagerinimų, įstatymų keliu, visiems.

Tikrų unijų vadų užsivarinėjimai yra išbandymui sa-
vo galybės, ir paskui stengtis diktuoti valdžiai.
Pats Lewis skyrė milžiniškas sumas pinigų Roose-
velto rinkimams, paskui vėl Rooseveltui kersijo kada tas
nešoko pagal jo muziką.

Tas pats Whitney aukoja visą unijos turtą kersiji-
mui Trumanui, ir stengsis remti kitą kandidatą.

CIO vadai įvairiose valstijose jau gruda savo kandi-
datus į gubernatorius, į kongresmanus, į senatorius ir
į visokias mažesnes vietas. Daugumoje atvejų tačiau jie
atkanda dantį, nes darbininkai nori naudotis laisva bal-
savimo teise kur einą politiką ir unijų persamus kandi-
datus neremia. Tas savų kelių privilegija ir kandidatus
kurie įsiekio CIO užgyrimo, skubiai bėgti nuo jų, nes
tas užtikrina jiems pralaimėjimą.



SUKULTA VAZA

Mėlynajam vazos porceliane
dvi širdelės—meilė amžina!
Burtai, žemėj vėl apsigyvenę,
Laimės sapno skambanti daina.

Dvi širdelės—mažas žemės rojus;
meilės svajos—putos debesų,
nepastovios, slystančios į tolius,
perlamutro žėrinčių šviesų.

Meilės burtai—polėkių nirvana,
atšvytėjės sieloje dangus,
tolumoj kvėpuojas uraganas,
nemarybės pojutis svaigus.

Meilė—pasakų vanduo gyvasis,
juo lavonus kelia iš kapų.
Meilė, tartum Dievas Amžinasis,
pildo žemę amžinu kvapu...

Mažas vaikas; vaikas toks padukęs.
Meilei galas—vaikui šypseną.
Guli vaza: gailios, menkos šukės.
Dvi širdelės—meilė amžina!

Kastytis.

VĖL BUS RAMYBĖ

Ir vėl kitą metų pavasaryje,
Ateis ramios Velykos, ateis.
Vėl atbus gyvybė žmogaus širdyje,
Juoda žemelė žiedus paskleis.

Varpai skambės mėlynoji padangėje,
Taip ramu, ramu Lietuviai bus.
Jie giedos Aleliuja, Aleliuja —
Priešų piktumai visi praužs....

Elsime pasirėdę šviesiais rubais.
Visi, net ir biednas, bus sotys.
Samanota bazuželė stosis didžiais rumais,
Grūdais užsėjim žemės plotus.

O, ir vėl kitą metų Velykos bus,
Aleliuja — žemės ramybė.
Vėl laisvės vainikais apvainikuos mus
Taip Dievo, taip žemės teisybė....

Ona Pucetaitė.

Los Angeles, Calif.

Geras Sumanymas

Dr. Karl M. Bowman, pasi-
traukęs prezidentas Amerikos
Psichiatrių Sąjungos, savo kal-
boje Chicagoje padarė reko-
mendaciją kad federalė valdžia
skirtų 10 nuos, savo gaunamų
taksų nuo alkoholinių gėrimų
tyrinėjimui alkoholiozmo pro-
blemų, pagelbėjimui kovoje su
alkoholizmu.

Amerikos žmonės per metą
išleidžia virš 7 milijonus dola-
rių. alkoholiniams gėrimams,
įrodinėja Dr. Bowman. Greta
to, nuo perdidelio gėrimo, vi-
sokių nusizengimų papildytų
girtų žmonių, ligų ir skurdo
kuris pačią tiesiog nuo alko-
holio naudojimo, šalis panaša
apie \$750,000,000 nuostolių į
metus. Mažiausia kiek yra ži-
noma, šioje šalyje turima 750,-
000 chroniškų alkoholikų.

TAM TIKRŲ RUBŲ TRUKU-

mas tęsiasi ir tas bus dar per
kokį laiką. Vyrai pradėjo ne-
pirtki menkos vertės rubus ir
perka tik tai kada visiškai rei-
kia. Moterys gi perka ir per-
ka sau įvairiausių gražių apa-
tinių, nors jų ir perdaug turi.

Marškinų gamintojai sako
galėtų pasiūlyti su marškinų
gamyba patenkinti reikalavi-
mus į metus laiko jeigu val-
džios kontrolė būtų pralaiminta.



Vyt. Dailius.

PABĖGĖLIO KELIAIS

(Tęsinys iš pereito nr.)

VIENĄ vėjuotą, lietingą paskutinių Rugsė-
jo dienų vakarą, įgriuvo į mano mažą kambarė-
lį, kaip ir visada energingas, tas mano draugas
su kuriuo pradėjau bėgimą ir vėliau netoli Vo-
kietijos sienos vėl išsiskyrė. Mano nustebi-
mui nebuvo ribų. Pirmą jo žodžiai, kad mano
motina ir sesutė sveikos ir kartu gyvena su juo,
nustmė man nuo krutinės didžiulį, didžiulį sun-
kumą, tiek laiko mane slėgusį. Išpuodžių pasi-
pasakojimas truko visą naktį, bet dar nebuvo
nei maža dalelė išbaigta.

Paaiškėjo kad jis, privažiavęs prie sienos,
nutarė irgi palaukti ir tuoj pat Vokietijon ne-
važiuoti. Apsigyveno viename pasienio ukelyje,
kasė apkasus, statė įtvirtinimus, bet gyveno lai-
svai, su šeima kartu. Po to vieną sekmaadienį
sutiko Sudargo bažnyčioje mano motiną ir se-
sutę. Jam paaiškėjo mano likimas, bet jis ma-
nimi pasitikėjo ir žinojo kad aš taip greitai ne-
pražysiu. Tuomi ramino mano šeimą, kurią pa-
ėmė savo vyriškon globon.

Ilgainiui ir jiems pasienyje pasidarė "kar-
šta". Prasidėjo didesnės vyrų medžioklės (tuo
laiku aš buvau kaip tik netoli Sudargo), pabė-
gėlius pradėjo burti ir kolonas ir kelti į žemaiti-
ją. Draugas, žinodamas kokios sunkios kelio-
nės kolonoms, nusprendė važiuoti pavieniui.
Bet tai buvo griežtai uždrausta. Reikėjo išvyk-
ti slapta. Vieną naktį, iš anksto pasiruošę, iš
pasienio išspruko, dasimusi iki numatytos vie-
tos Nemuno pakrantėje, kur buvo pasirūpinę
vairių. Ta valtimi nakties metu perkėlė žmones,
pakrautus vežimus ir arklius. Reikėjo milžiniš-
kų pasiryžimo, jėgos ir sumanumo kad perkelti
paprasta valtimi tokius svorius, o ypač nera-
mūs arklius, per plačią ir sraunią Nemuno tek-
mę. Svarbiausia reikėjo saugotis nepaklikti Vo-
kiečiams ir rankas. Žandarai užklupdavo netikė-
čiosiose vietose, labiausia nelauktu laiku. Ir
vis dėlto viskas laimingai pavyko! Sekančią die-
ną jų maža, trijų vežimų kavalkada riedėjo žė-
maitijos lygumomis. Po kelių dienų kelionės
pavyko jiems susirasti puikias, geraširdžius
žmones, kurie mielai sutiko dalintis pastoge,
maistu, ir viskuo ką jie patys turėjo. Šioje vie-
toje jie išgirdo mano pajieškojimus, ir kuriuos
draugas, nieko nelaukdamas, atsakė, pats atva-
žiudamas.

SEKANTĮ rytą mudu su draugu riedėjome
puikiais žemaitijos laukais, nubarstytais kalve-
lėmis, medžiuose paskendusiomis sodybomis, ap-
juostomis tamsių miškų juosta, virš kurios stie-
bėsi į dangų raudoni ir balti bažnyčių bokštai,
žėrintys rudens saulėje. Privažiudavom eže-
riukus, kurių vaikiame vandenyje beržai prau-
sė pasvirusias savo šakas, skendo lieknų eglių
šėšėliai. Keias riedėjo tai į pakalnę, tai vėl ko-
pė į kalniuką, grakščiai pasisukdamas į vieną
ar į kitą pusę, ar šaudavo tiesiog į vešlų eglėną,
iš kurio išlindęs, jau dairėsi nuo aukštos kalvos
į plačią, kiek akim beužsiekį, apelinę. Viskas
atrodė taip miela, jauku ir gera. Atrodė jog
mudu darom ekskursiją, kaip ramiais, geraisiais
laikais dažnai darydavom. Buvom ramūs ir lai-
mingi kad likimas vėl mudu suvedė ir kad vėl
bendrai įjegas suteikė galėsim spirts prieš nau-
jus gyvenimo smūgius.

Diena ėjo vakarop. Tolumoje miškai liejo-
si su žeme ir dangum į tamsiai melsvą juostą.
Gi rimtis apėmė mus abu, bežiurint į dunksan-
čius miškus, tyvuliuojančius ežerus, kalnelius ir
klonius, skęstančius ramiame vakaro prieblan-
dos melsvume.

Kokia graži mūsų žemė, kaip neišpasakytai
artimas ir brangus tas kraštas kurį dabar dau-
žo ir niokoja baisi karo audra....

Ilgą kelionę turėjo neužilgo baigtis. Už ko-
kio kilometro matėsi stuksanti kalvelė, apaugus
didžiuliais medžiais, kurių prieglobstyje tunojo
seno dvaro sodyba. Netrukus įriedėm į kie-
mą. Musų jau nesitiekė jo taip vėlai sulaukti, tat
visi miegojo. Koks džiaugsmas ir kartu nuste-
bimas spindėjo visų žvilgsniuose. Kaip gera vėl
matyti taip brangius, artimus žmones gyvus ir
sveikus. Neapsakomai džiugi ramybė švietė vi-
sų mūsų veiduose. Jauki šiluma, brangios moti-
nos rankų pagaminti valgiai — visa taip šven-
tiska, iškilminga ir amžinai nepamirtama atro-
dė. Šiek-tiek atsikvėpęs, turėjau bent trumpai
papasakoti savo pergyvenimus, turėjau atsaky-
ti į begalybes klausimų.

Susiradęs šeimą ir artimuosius, pradėjau
vėl normalų, žmonišką gyvenimą, žinoma, kiek,
išviso, tuometinėse sąlygose buvo galima norma-
liai gyventi. Bet vis tik buvo puikios, nepamir-

štamų dienos, palyginant su tomis kurias turė-
jau pergyventi per galutinį išbėgimą iš tėvynės.

NEILGAI teko džiaugtis tuo ramiu gyve-
nimu, ilsėtis po tiek varginančių klajonių ir
trankymosi. Tiesa, jau buvom besirengią žie-
mavoti, buvom gavę leidimus nuvykti į Suvalki-
ją parsigabenti likusių daiktų, nes sužinojom
kad tos vietovės kuriose daiktai liko buvo dar
bolševikų neužimtos. Nebuvo didelio noro gry-
žti vėl į tas vietas iš kur prasidėjo toks sunkus
klaidžiojimų kelias, bet būtinybė vertė, nes ten
liko beveik visi būtinausi rubai ir maistas.

Gavę leidimus, dar lukuriavom, nes frontas
vėl sujudėjo. Horizontė kabojo tiršti dumų de-
besys, naktimis švietė gaisrų pašvaistės. Niau-
riai dundėjo be pertrūkio pabuklai, padangėje
dažniau pasirodydavo lėktuvai. Bolševikai pra-
dėjo naują pralaužiamąjį puolimą. Tokiu mo-
mentu pavojinga buvo išsiskirstyti, o juo labiau
vykti į tolimą keliuonę.

Griaudimas vis stiprėjo, nenutrūkdamas nei
dieną nei naktį. Pasirodė pirmieji pabėgėliai iš
Varnių. Sklido įvairiusios žinios, kurias buvo
neįmanoma tiksliai suderinti. Iš nenutrūstan-
čio dundėjimo buvo galima spręsti apie fronto
judėjimą. Teko vėl viską pakrauti į vežimus ir
budėti, įtemptai ir budriai sekti visus įvykius.

DIENA kurią reikėjo skubiai trauktis į va-
karus, atėjo greičiau negu mes tikėjomės. Pas-
kutinė naktis buvo labai nerami. Be pertraukos
dugžė lėktuvai, fronto pusėje dangus kruvinai
žioravo, žemė lyg sunkiai dejuo. Buvom pasi-
renge, išvykti ir laukėm šiek-tiek praeiviant.

Išaušus, skubiai papusryčiavom ir tuojau
kinkėm arklius. Bebaigiant tvarkytis, pabiro
spiečiai sovietų lėktuvų. Tai buvo vikrūs, grei-
ti naikintuvai, kurie nardė kaip paukščiai, pra-
uždami virš medžių viršūnių, sodybų stogų, tie-
siog prisiplakdami prie žemės. Tuč tuojau už-
griuvo ir bombonešiai. Jų bombos ir ginklų ug-
nis nukrypo į žemaitių Plentą, kuriuo traukėsi
Vokiečių kariuomenė, vardydamasi su savim di-
desias bandas galvijų. Tokiu momentu važiavi-
mas buvo neįmanomas. Stovėjom po medžiais,
laukdami kas toliau bus.

Prie tokių lėktuvų "žaidimų" aš buvau ge-
rokai pripratęs, ir mane jaudino moterų išgās-
tis negu tas padukęs mašinų siautimas.

Galop viskas šiek-tiek lyg ir aprimo, ir mes
jau rengėmės važiuoti, kai į kiemą įbėgo labai
susijaudinęs žmogus, kuris pranešė kad žemai-
čių Plentu jau riedą bolševikų tankai ir nebesą
jokios vilties išbėgti. Iškart apstulbom, lyg
perkuno trenkti. Praėjo valandėlė, pakol sugė-
bėjom suvaldyti milžinišką susijaudinimą ir žai-
bu skriejančias mintis. Nejaugi visas mūsų pa-
tirtas vargas, visos kančios veltui? Nejaun ne-
bėga jokia išsigelbėjimo? Ne, ne, tukstantį kar-
tų ne! Reikia prasimušti, nežiurint kas nutiks!

Iš to susijaudinusio pliečio nieko tikresnio
nebuvo galima iškvosti. Nusprendėm skubiai
važiuoti į kitą mūsų šeiminių dvarą, kuriame
jie patys gyveno ir kuris stovėjo arčiau plento.
Padangėje vėl krioškė lėktuvai, kaž kur sprogi-
nėjo bombos, klegėjo lėktuvų ginklai. Mes va-
žiavom siaurais lauko keliukais, pasitusia zo-
vada, sustodami po medžiais, pasižiūrėti kuria
kryptimi puola lėktuvai.

Netrukus įvažiavom į dvaro sodybą, kur
po skarotais medžiais nebuvo pavojaus būti pa-
stebėtiems iš oro. Trumpai papasakojom girdė-
tą gaudą. Čia irgi niekas nieko tikro nežinojo.
Pats šeimnininkas buvo išvykęs į netoliese esantį
L. miestelį, per kurį ėjo žemaitių Plentas. Ne-
ramūs laukėm jo sugrįžtant, nežinodami ką to-
liau daryti. Lėktuvai vis dar šėlo.

Pagaliau pasirodė ir mūsų laukiamas šeim-
nininkas! Padėtis tuojau paaiškėjo. Nei bolše-
vikų, nei jų tankų niekas nematė. Plentu masi-
niai bėgo Vokiečių kariuomenė, kurią persekio-
jo sovietų aviacija. Frontas greitai judėjo į
priekį. Tat pirmyn, kol dar ne pervėlu!

(Bus daugiau)

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2.00

Stai didžiausia knyga kokią tik galit tikė-
tis už \$2.00 gauti: paveiksluota, tvirtais au-
dimo viršeliais, populiariška lengva kalba
parašyta, stambiom raidėm. Apsakoma pa-
saulio istorijos eiga, didieji karai, kurie tę-
sėsi po 30 metų, žymieji karžygiai ir jų
darbų pėdsakai. Napoleono užpuolimas Ru-
sijos ir tt. Rasit aprašyta joje kaip žmo-
nija gyveno, kariavo nuo pat prieš-istori-
nių laikų, per visus amžius iki mūsų dienų,
kokios buvo didžios ir galingos tautos ir
jų valdovai.

Siuskit laiške \$2.00 su savo adresu ir
prašykite prisiųsti jums 610 puslapių
didumo žmonijos Istoriją.

Reikalaukit Dirvoje

Pakeliui į Mirtį (Vokiečių kalėjimuose)

Rašo
Balys Gaidžiūnas

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

1. Tolyne nuo Lietuvos

Į Isrutės kalėjimą buvo atvežta kelio-lik naujai suimtų. Vieni jau buvo beveik mėnesį sudėję Kauno gestapo rusyje, kiti buvo suimti tik prieš porą savaitių. Iš visų buvo gautos žinios. Jos buvo vienodos: frontas stovi jau prieš Vilnių, keliuose pilna pabėgėlių, kraunasi daiktus Kauno gestapininkai, iš Vilniaus jau beveik visi pabėgę.

Tie kaliniai iš Kauno buvo išvežti atdaru sunkvežimiu ir jų kėliavimas, palyginti su mūsų, buvo daug švelnesnis.

Taip pat nustatėm kad šeimos turi žinoti jog mes randamės Isrutės kalėjime. Buk ilgą laiką niekam nieko apie mus nesakė, bet kada buvo pasklaidė po Lietuvą gandai kad mes esame jau sušaudyti, pranešė kur esame laikomi. Vienok, tuo niekas nenorėjo tikėti. Iš atvežtųjų palyginti per trumpą laiką susigaudėm visas žinias. Ir kiek jos mums buvo skaudžios, kad darbo įkarštyje vėl buvo suimta eilė žmonių, tiek mes pasijutome realybėje. Iki to laiko visos mūsų žinios buvo paremtos gandai. Iki atvežimo naujų kalinių, pagal pasakojamus gandus, mes jau su sąjungi-ninku kariuomene stovėjome beveik netoli Paryžiaus, o Italijoje buvo pasiektas Brenneris. Tai buvo 1944 metų Liepos mėnesio 8 d. Visa tai kalėjime, pačių kalinių naudai, buvo pagreitinta geru pusmečiu.

Už kelių dienų kalėjime prasidėjo naujas judėjimas. Vieną dieną buvo gauta žinių kad daliai smulkesnių kriminalinių prasikaltėlių baismės dovanotos ir jie paleidžiami. Buvo paskubomis sudaryta kalinių grupė ir jie iš kalėjimo išvežti kur tai skubiems darbams. Atėjo ir mūsų eilė.

Liepos 14 d. likusius kalinius vėl pradėjo perrengti savais rubais. Žaibo greitumu pasklido žinia. Laukiame ir mes savo eilės. Visiems mes pranešėm kad perrengimo kambaryje atydziai sektų ir klausinėtų ko tik bus galima paklausti — kur mus veža.

Greta galvojimo kad gal dabar su mumis jau visai atsisakaitys, buvo pasiguosta ir viltimi kad ir paleis. Bet tuo pačiu metu maj. G. pranešė jog jam pasisekė matyti raštą kuriame buvo pažymėta Allenšteino vardas. Vadinasi, mus veža į Allenšteiną. Išsitraukėm pasleptus žemėlapiukus. Nusivylėm, nes juose nieko neradom. Vėl telegrafavom inž. B. Jis budamas geras Rytprusių žinovas pranešė kad Allenšteine yra buvęs ir kad tas miestas randasi nepertoliausia nuo Lietuvos gerai žinomo Tannenbergo.

Atėjus mūsų perrengimo eilei, klausinėjom ir mes prižiūrėtojo. Deja, nieko negalėjome išgauti. Atsakinėjo kad ir jie patys nežina, kad gal mus ir į Lietuvą nuves.

Naktis vėl buvo nepaprastai nerami. Kas mūsų laukia rytoj, kur nuves ir ką rasim? Gal į koncentracijos stovyklą, gal ir vėl į kalėjimą, o gal prie duobės. Buvo nesviesiškai graudu, o protarpiais ir piktai kad esi taip sukaustytas vergas, kuriam niekaip negalima prisidėti prie savo rytdienos likimo tvarkymo. Esi baimis bėtis: isako daryti, nors supranti kad kvailai isako, o visticiek reikia daryti. Tave neteisėtai stumdo ir muša, tave niekina pačiais paskučiausiais žodžiais — turi kentėti dantis sukančes, ir, gink Dieve, neprieštarauti ir nepasipriešinti.

Pradžioje buvo pranešta kad mus išveš Liepos 15 d. Visi pasiruošė laukėm kada ir kur mus pajudins. Vakare pranešė kad reikės nakvoti dar vieną naktį, nes laiku neatėjo užsakyti vagonai. Kaliniai-patarnautojai pranešė kad jie turi žinių jog iš čia greit iškraustys visus kalinius, kad, bendrai, paskutiniu laiku kalinių judėjimas labai pagyvėjęs, o geležinkeliai labai užimti.

Nekantriai laukėm dar vieną parą. Ir Liepos 16 d. pasijudinom tolyn nuo Lietuvos. Kalėjimo koridoriuje mes sustatė po du ir surakino geležiniais pančiais. Taip pirmą kartą mes pajutom kaustančios geležies skambėjimą. Pirmą kartą mus iš kalėjimo išvežė sukaustytus į gyvenimo pilną aplinkumą ir parodė praeinantiems ir pravažiuojantiems kokie mes padaryti baisūs.

Isrutės geležinkelio stoties nuošalioje vietoje stovėjo vagonas-kalėjimas, sudalintas į vieno kvadratinio metro skyrelius. Normaliu laiku tokiose skyreliuose buvo pravežama po du ar vieną kalinį. Tuo tarpu mus į vieną kvadratinį metrą sugrudo net penkis. Stumte sustumti nei patys nežinojome ką daryti: nebuvo jokių sąlygų ne tik pajudėti, bet ir pakeisti įskaudusių kojų ir pasisukti. O prakaitas mušė mažai

vėdinamuose skyreliuose. Bet vėliau ir taip suspausti išsiskobinavom tiek vietas kad galėtume nors pasisukti. Du atsistojom ant mažo suoliuko. Tada likusiems trims jau galima buvo šiaip-taip nusivilkti paltus. Bet kur juos dėti — buvo galvosukis. Nerasdami išeities sumetėm paltus ant grindų ir ant jų patys atsistojom. Vienam pasisekė šiaip-taip atsistupiti.

Po dviejų gerų valandų kankinimosi iš Isrutės pajudėjome į vakarus. Viltis kad dar galim pakliuti į Lietuvą visai prapuo-lė. Pro mažučius, užkalto lango plyšius matėm Berlyno link vėdančias stotis. Stotyse stovėjo traukiniai pakrauti apdaužytų ginklų, visur buvo pilna kareivių. Ne-uniformuotų vyrų kaip ir nesimatė. Moterys tempė sunkius čemodanus, o didesni ir mažesni vaikai joms talkininkavo.

Budami susispaudę mažutėje vienutėje, dalinomės išgyventa patirtimi. Pasirodo, paskutiniu metu atvestieji buvo gavę žinių kad Kauno Gestapas buvo numatęs mums suruošti Lietuvoje parodomąją bylą ir tuo apkalinti visą Lietuvos inteligentiją. Tuo tikslu mus ir buvo laikinai patalpinę netoli Lietuvos sienos. Bet karas mus stumė stumė tolyn nuo Lietuvos.

Prieš pat Karaliaučių sargybiniai įsakė mums pasiruoti. Vadinasi, Karaliaučiuje arba busim perkelti į kitą traukinį, arba pasilikime ilgesnį laiką. Daug kartų tikrinę traukinyje ir perone, vėl surakintus geležiniais pančiais mus išvedė į stoties aikštę.

Prieš mus buvo įvairiaspalvė minia. Mes stovėjome prieš juos tarsi pasigailėjęm verti linksminojai, tarsi rapsuotieji. Viena nedidelė kalėjimo mašina ne taip jau greitai galėjo ir mus iš aikštės išvežti. Tik po pusvalandžio atėjo ir mūsų eilė. O norėjosi toje aikštėje dar ilgai pabuti. Čia mes matėme laisvai vaikščiojančius žmones. Taip norėjosi įsijungti į jų tarpą ir eiti, tolyn nueiti. Nueiti per laukus ir miškus ir savo gimtą kraštą, kur žmonės tiek daug rūpesčių ir vargo turi pakelti. Nueiti pas savo vaikus ir niekad jų daugiau vieny nepalikti.

Mes atsidurėm Karaliaučiaus policijos kalėjimo kieme. Vėl tikrinimas, vėl stebėjimasis kad tiek daug mokytų žmonių, kad mūsų tarpe ir pats prokuroras. Kalėjimų prižiūrėtojas toks pareigunas buvo per daug gerai žinomas. Todėl beveik pirmas klausimas ir budavo už ką mes sumti. O eiliniams prižiūrėtojams negi sakys tiesą. Ir mes jiems pasakodavom nereikšmingas smulkmenas iš kurių išsivystė konfliktas. Jo pasėkoje mes ir atsidurėm kalėjime ir turim sėdėti kol šis nesusipratimas paaiškės.

Tik atsidurę kieme iš prižiūrėtojų patyrėm kad mes ryt ar poryt vėl keliausime toliau. Čia esam atvežti tik transportui sudaryti.

Mus įvedė į policijos kalėjimo koridorius. Kalėjimas didžiulis, penkių aukštų. Vokiečių pilietybės kalinius atskyrė, o mus nuvedė atskirai. Mūsų tarpe buvo visi kiti užsieniečiai. Trečiojo aukšto koridoriuje dar kartą patikrinom ir mus gruste sugrudo į vieną celę.

Tik peržengus slenktį apsidžiaugiam pakliuvęs į pirtį. Keliasdešimt pusnuogių žmonių gulėjo ant lentų. Tai šian tai ten buvo sumesti rubai. Besidairant kur čia esama vandens, supratau kad čia jokia pirtis, o pereinamoji celė iš kalėjimo į kalėjimą vežamiems kaliniams. Mus įvarius, toje celėje turėjo pasitalpinti 79 asmenys. Jokio suolo, jokios lovos. Viena kame sustatyti penki dvokiantį puodai, kur kiekvienas kalinis, visų kitų akivaizdoje, atlieka savo reikalus. Sienos pilnos kraujo žymių. Tai kovos pasėkos su blakėmis. Keli kaliniai, matyt jau gerai išsivyspė, vis muše blakčių mases. Sienos nuo tų kovos žymių buvo lyg raudonai tapetuotos. Naujai įėjusiam tuoj nesudarė po pasibaisėtiną vaizdą, kurį vėliau kiekvienas pilnu šurpu pergyveno.

Išskiriant mus Lietuvius, kiti kaliniai buvo Lenkai. Tai jauno amžiaus vyrai, atvaryti į Vokietiją darbams ir padarę įvairių smulknių ir didesnių prasikaltimus. Tuoj užsimezgė kalba kas esame mes ir kas jie. Pradėjome dalintis ir politinėmis naujienomis. Lenkai pasilieka Lenkais. Jie mums tuoj pripasakojo tokių džiuginančių žinių apie karo eigą, kurios tik po penkių mėnesių tegalėjo pasitvirtinti. Bet tuo metu tos žinios mums, nepasakyti, kad nebūtų buvusios sveikos. Lengviau galėjom pakelti vargą ir atsirado daugiau jėgos nugalėti bent kokius sunkumus.

Buvo vienas vyrukas ir iš Lietuvos. Tai Lietuvos Ruselis, prievarta atvežtas į Vokietiją, dirbęs pas ukinišką, atėjau pabėgęs, o dabar laukia transporto į buv-



Ši panelė, Marion Helm, iš Leesburg, Florida, pasirošus arbuzy valgymo kontestui. Šio sezono pirmieji arbuzy parsidavė po \$3.50, kai pernai ceiling kaina buvo \$1.50.

KANADOS Vakaruose, su-streikavo 37,000 miško darbininkų, kurie reikalauja algų pakėlimo po 18c valandai, su-trumpinimo darbo valandų, ir uktikrinimo unijos.

šios darbovietės rajoną. Jis pats manas kad jį vėl pristatys dirbti pas tą patį ukininką. Todėl mes tuoj suskubom rašyti laišką, kad jis išėjęs į laisvę jį pasiųstų į Berlyną, į Lietuvį Sąjungą. Vyrukas pažadėjo tai padaryti ir laišką paėmė.

Vakare, kada į mūsų celę įgrudo dar keletą naujų kalinių, pasidarė taip ankšta ir tvanku kad duste dusom be oro. Emėm prašyti kad paliktų pravaras duris ir susidarytų nors mažas skersvėjis. Dar bjauriau kad ir taip mažą oro kanalą por langų plyši vakare liepė užteminti. Visi kvėpavom jau ne oru, bet tvankumu ir prakaitu.

Bet ruošiantis nakčiai mus vėl iššaukė į koridorių ir perkėlė į naują celę. Ten nebuvo jokių narų, tik kaip ir pirmoje celėje, buvo nepaprastai daug blakių, ir taip pat mažai oro. Bandėm visi sutupti pasieni-niais ir nors trumpą laiką pasilsėti. Vienok susitalpinti taip pat nebuvo galima: vieni kliuvom kitiems. Vietos taip buvo maža kad nei pasisukti, nei kojas pajudinti.

Tačiau, išvarginti ir alkani, snaudėm. Prakaitas pylėsi srove, o oro niekas nedavė. Mes tuo momentu nenorėjome nieko daugiau, tik oro ir oro. Bet ir to mažo prašymo mums niekas neišpildė. Tiesa, nakties metu buvo du kartus šiek-tiek pravėrė duris į koridorių, bet prižiūrėtojas tuoj pat pranešė kad jis neturi laiko prie mūsų durų stovėti. Pakartotini prašymai ir maldavimai nieko negelbėjo.

Naktis buvo baisi. Mes prasnaudėm klidėjime apie tai kaip savo krašte galėjom kvėpuoti neužterštu oru, prasnaudėm gindamiesi nuo įkirių blakių pulkų. Taip pat nakties metu klausėmės iš kito kalėjimo sparno einančius pamisusio Prancūzo kalinio šauksmus. Šaukė kad išleistų jį į laisvę, kad jis mirštąs surakintom rapkom. Jis šaukė taip baisiai kad atrodė šaukia iš skėstančio laivo baigias prigerti žmogus. Nuo jo šauksmo skambėjo ne tik kalėjimo kiemas, bet ir gretimos miesto gatvės. Vėliau girdėjosi kaip jį prižiūrėtojai barė, stumdė ir mušė. Bet vargšas Prancūzas ir po tų mušimų šaukė pagalbos, koliojo jog laisvę atėmusius Vokiečius ir grąšino jiems Dievo baismėmis.

Rytą, gavę duonos gabaliuką ir kavos puoduką, buvom vėl patikrinti. Mus rikiavo koridoriuje liepdami sustoti veidais į sieną. Toks mūsų sustatymas kėlė nau-

EUROPOS LIETUVIAMS DAR REIKIA DAUG PAGALBOS

Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo pirmininkas Kun. Dr. J. B. Koncius, kaip buvo pranešta pereiname BALF Biuletenyje, Balandžio mėnesio pabaigoje pavyko į Italiją, tęsdamas savo kelionę tiriant Lietuvos tremtinių padėtį. Po pasitarimų su Lietuvių komitetais, valdžios įstaigomis ir kitų valstybių šalpos organizacijų atstovais, Kun. Dr. Koncius buvo priimtas specialėje Popiežiaus Pijau XII audiencijoje, kurioje jis laimino Lietuvių šalpos darbą ir jį dirbančius. Vėliau, tikslu šalpos darbą ir veiklą pagyvinti ne tik Amerikoje, bet ir užsienyje, Kun. Dr. Koncius pakvietė Jungt. Amerikos Valstybių prezidento Ambasadorių prie Šv. Sosto p. Myron Taylor buti BALF'o Garbės Pirmininku, ir jis kvietimą maloniai priėmė.

Baigęs savo darbą Italijoje, Kun. Dr. Koncius grįžo į Vokietiją ir ten, galutinai baigęs tyrinėjimus ir susipažinimus su tremtinių reikalais, toliau vyko į Austriją, Šveicariją ir kitur. Kada grįš į Jungtines Amerikos Valstybes, dar nežinia, bet reikalų Europoje, anot pirmi-ninko, yra labai daug ir jie turi būti atlikti vietoje.

Iš BALF pirmininko pranešimų matyti, kad šiuo metu pagrindiniai Lietuvių tremtinių reikalingumai yra: MAISTAS; jo neatidėliojant reikia Lietuviams Italijoje, Prancūzijoje, Austrijoje ir Vokietijoje. — Maisto,—sako BALF pirmininkas,—reikia nemažai, ir visko, daugiausia riebalų ir maisto turtingo vitaminais. Iš to maisto pienas yra būtinausias, ypač kūdikiams ir mažiesiems vaikams, kurie, nežiurint visų ligšiolinių

NAUJA POPIŽIAUS AUKA LIETUVAI

Kun. Dr. Juozas B. Koncius, BALF pirmininkas, šiuo metu esąs Šveicarijoje, pranešė BALF įstaigai New Yorke kad Popiežius Pijus XII šiomis dienomis paaukojo karo nukentėjusiems Lietuviams 34,800 Sv. frankų.

Tai jau kelinta stambi Popiežiaus auka Lietuviams šelpi.

pastangų, daugiausia nuo vitamino maisto trukumo serga ir daugelis jų miršta. Mirtin-gumas ypač didelis kūdikių tarpe.

Sekancioji problema yra DRABUŽIAI, ypač kūdikiams, vaikams ir vyrams. Reikia įvairių vystyklų mažiesiems (layettes); vaikams: kojinių, batų ir įvairių drabužių, taip pat žaislų.

Mokykloms vis dar reikia daugiau mokyklų reikmenų, taip pat įvairių reikmenų aukštes-nėms mokykloms ir Baltijos Universitetui. Ypač pasigenda Angliškai Lietuviškų žodynų ir žemėlapių, tinkamų mokykloms.

Drabužių suaugusiems taip pat reikia. Nors jų daug jau surinkta ir nusiūta, bet vis dar toli gražu nepakanka aprūpinti visus reikalingais drabužiais. Jau dabar reikėtų pradėti naują drabužių rinkliavą, kurios naują vajų BALF vadovybė skelbia per tris mėnesius — Birželio 15 d. iki Rugšėjo 15 d.

Lietuvių stovyklos Vokietijoje ypač reikalingi visoki įrankiai, kaip maži rankiniai pjūk-lai, plaktukai, viny, kaltai, medžio drožinėimo įrankiai ir t.t. Žmonės stovyklose, negalėdami niekur užsidirbti, galėtu įvairiais būdais pasidaryti vieną kitą centą pragyvenimui, bet, deja, nors kai kurios medžiagos turi, bet neturi įrankių. Toki įrankiai būtų jiems labai didelė pagalba.

Išvietintas Lietuvių jaunimas Europoje, laisškai ir žodžiu prašė Kun. Dr. Konciaus atsi-aukti į Amerikos Lietuvių visuome-nę ir prašyti jos aukoti įvairių sporto ir mankštos įrankių, ypač sviedinių (soccer balls ir basket balls).

Šia proga Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo vadovybė prašo visu BALF skyrių, kooperuojančių organizacijų ir visos Amerikos Lietuvių visuomenės ir toliau nuosirdžiai vykdyti Lietuvių šalpos darbą ir tuom pagelbėti tiems Lietuviams, kurie patys sau negali pasigelbėti.

Visais reikalais rašykite: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Warehouse, 101 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiųskit 10c pašto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jusų namai arba raka-dantai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS

609-12 Society for Savings Bld. Telef.: Main 1773.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas, Popieriutojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St. Telefonas Potomac 6899.

Štai apysaka kuri jums patiks!



ALPIS

KĖSTUČIO IŠLAISVINTOJAS

\$1.50 Popieros viršais. \$2.00 Tvirtais viršais

Dabar atiduodama už \$1.00

Didelė, įdomi, lengvai skaitoma K. S. Karpius istorinė apysaka iš D. L. Kunigaikščio Kėstučio laikų — apie jaunuolį Alpi, kuris išlaisvino Kėstutį iš Kryžiuočių nelaisvės. Istorija pažymi tik tiek kad Alpis išleido Kėstutį, tačiau tas narsus vaikinąs ir toliau gyveno — šioje apysakoje rasit to gyvenimo tolimesnius nuotikius Lietuvoje — jo kariavimus, meilę ir atsižymėjimus. Knyga paveiksluota, 288 pusl.

Knyga pasiūnčiama tuojau, iki jų dar turime. Pasiųskit laišką \$2 arba \$1.50 (50c galima siųsti pašto ženklais).

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

DIRVA

\$2

Visam metui tik

TIEMS KURIE NEVILKINANT. ATNAUJINS ARBA NAUJAI UŽSIRAŠYS DABAR!

★DIRVOS skaitytojai prašomi platinti Dirvą išrašant ją dovanu savo draugams ir giminėms plačioje Amerikoje.

★SENIEJI skaitytojai prašomi neužvilkinant atnaujinti prenumeratą prisiunčiant tuoj kaip tik pasibaigia.

★KURIE patys išsirašys Dirvą naujai, taip pat gaus ją už \$2.00 visam metui. Dirvai išsirašyti nereikia laukti pradžios metų.

(Įdėkit į laišką \$2.00 ir įrašę pilną savo adresą, siųskit)

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LAUKIA NAUJOS DUONOS

Amerikos duonkepkyklos laukia nekantriai naujų kviečių, kurių kirtimas jau prasidėjo ir Kansas valstijoje. Ta valstija yra žinoma kaip "grūdų aruodas", o šios vasaros ankstyvi karščiai paskubino tenatinių kviečių sunomimą.

Kiek tų žiemkenčių kviečių pateks į šiaurinius malūnus sumalimui į miltus duonai, pa-

lengvinimui duonos trukumo, tai dar klausimas. Nežinia taipgi kiek iš tų grūdų valdžia paims išvežimui karo nukentėjusių badaujančiųjų maitinimui.

●PUOLANTIS kunas, kaip tyrinėjimai parodė, neįgauna greitumą visu puolimo laiku. Per 1600 pėdų puolant pasiekia pats smarkumas, ir puolimas nebuna greitesnis kaip 200 mylių į valandą.

STALINAS SUSITARĖ SU FAŠISTAIS

Kokios komedijos eina tarp tautinėje diplomatijoje galima pamatyti iš šio įvykio.

Argentina buvo nutraukus ryšius su Sovietų Rusija nuo pat 1917 metų perversmo.

Kuomet 1939 metais Rusija užpuolė Suomiją, Argentina iškelė reikalavimą prašalinti Sovietų Sąjungą iš Tautų Lygos, kas ir buvo padaryta.

1945 metais San Francisco konferencijoje Molotovas visu įtūžimu priešinosi priėmimui Argentinos į United Nations nares, nes Peron'o vyriausybė Argentinoje buvo fašistinė ir todėl bolševikams nepriimtina. Dabar gi, iš Maskvos paskelbta kad "tarp tų dviejų šalių (Argentinos ir Rusijos) įvyko susipratimas, priimta bendradarbiavimo sutartis ir įsteigta pilni diplomatiški ryšiai".

Sovietų spauda ir radio būnija kad sutartis tarp (fašistinės) Argentinos ir (komunistinės) Rusijos pasitarusiais taikos ir saugumo interesams.

Tuo pat tarpu, Maskva neilgiau spaudus UN saugumo tarybą, kuri posėdžiauja New Yorke, kad UN nutrauktų ryšius su (fašistine) Ispanija ir pasirūpintų išversti Gen. Franco vyriausybę, kaip pavojingą taikai ir saugumui.

Ispanijoje sukėlimas perversmo išeitį į naudą Maskvai, tas pagelbėtų užgriebti daugiau Europos.

Argentinon gi reikalinga sovietams įlysti geruolu, ir todėl tos Pietų Amerikos Respublikos apsaukta fašistiska vyriausybė yra tinkama bendradarbiauti. Kitaip į Pietų Ameriką sovietai negalėtų įsibriauti. Dabar ir Argentiną užpildys tukstančiais savo agentų, kaip turi užpildę Suvienytas Valstijas.

Tik prieš kelias dienas Stalinas ir Molotovas smerkė Argentinos fašistiską vyriausybę, staiga kuliu persivertė ir pripažino ją savo draugu. Tas labai sumaišė Washingtoną, ir tuo budu Maskva įvarė kylį tarp Argentinos ir Suv. Valstijų. Rusija pasidaro drauginda Argentinai, tuo tarpu kai S. V. kivrčijosi su Peron' už neatidavimą nazių agentų ir turto S. V. žinion, ir po šiai dienai yra prastuose santikiuose, ypač dar dėl to kad State Departmentas kišosi į Argentinos rinkimus, išėjo prieš Peroną, o tas rinkimus laimėjo.

AMERIKOS darbo unijoje šiuo laiku yra apie 15 milijonų darbininkų. Virš 7,500,000 priklauso Amerikos Darbo Federacijai, o virš 6,500,000 priklauso CIO.

SVEIKATA LIGONIAMS

Visokių Patentuotų Vaistų ir Žolių Sandėlis

●AIDRENGA arbata. Prienama kaina. Šaknys nuo inkstų suirimo, išvalo šlapimo kanalą visokius nešvarumus ir stabdo pusės dieglius. Kaina 75c.

●MARUNELIS. Žolės sumaišius su Ramūneliais išvaro iš vidurių į viršų visokius odos išbėrimus, suvalina mėnesines, jeigu yra prapūlusios. Kaina 50c.

●ARBOR VITAE. Lapai nuo inkstų ir pusės ligų, paragina visą sistemą del smarkesnio ir veiklesnio vyriškumo. Gerti. Kaina 75c.

●KRAUJO ŠAKNYS. Nuo kosulio. Prašalina broukaitis ir kvapo neatgavimą; nuo pneumonijos, kataro, gėltligės, dispepsijos ir dedervinių. Gerti. Kaina \$1.00.

●SATURNIA. Žolės, prašalina rudeninius druzius, karščiavimą, nuo dispepsijos. Varo kirmėles ir reguliuoja gerai mėnesines ir patalio praėjimą. Kaina 50c.

●INBLIONI ARBATA. Stebtinai gelbsti nuo prasto vidurių virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo, nešvarių odos ligų, inkstų negalavimo, ir nuo moterų bėdų. Kaina \$1.00.

●NAKTINYSIOS. Žolės nuo kraujo pludimo, nuo išgascio. Gerti ir plauti burna. Nuo gerklių skaudėjimo ir išdegimo. Plauti su citrų sultimis. Kaina 75c.

●KVEPIANTI RAMUNELIAI. Žiedai ir lapai. Išvaro iš vidurių gazus ir patalio apetitą. Liusuoja mėnesines. Plauti užmerkta akis. Kaina 50c.

●PASARGA. Su orderiu malonėkite prisijusti ir pinigais, nes kitaip orderiai nebus išpildyti.

FLORAL HERB CO., Dept. 7, Box 305, Clinton, Ind.

Apsivedė Jaunametė Porelė



Jauna porelė, jaunikis 16 metų, jaunoji 14 metų, apsivedė Kentucky valstijoje, kur tokio amžiaus vedybos yra legalios. Jie paeina iš Harrogate, Tenn., ir po apsivedimo nuvyko į Detroit, Mich., dalyvauti automobilių jubilėjuje, bet ten juos areštavo ir uždarė į jaunamiečių namus iki įrodė kad jie tikrai atliko vedybų ceremonijas Kentucky valstijoje.

IŠ LAIKRAŠČIŲ

PHILADELPHIJOS Lietuvių veikėjas ir rašytojas, Zigmas Jankauskas, nusivylęs musų visuomenės vadų nesugebėjimu ar tai užsispyrimu, šioje kritiškoje Lietuvai valandoje, dirbti bendrai Lietuvos bylos gynimo reikale, rašo:

"Mano kantrybė, per daug metų Amerikos Lietuvių jova- lėms, irgi baigiasi. Man prireiks pasitraukti iš jo kaip padarė kiti pirma manęs".

Tai skaudus pareiškimas nusivylusio žmogaus, kuris per daug metų taip uoliai ir pasi- šventusiškai dirbo vieningos veiklos idejai.

TACIAU ar p. Jankauskas, reikšdamas tokį skaudų savo nusivylimą, nors kiek pagalvo- jo kam iš to bus nauda ir kas tik to ir laukia?

Jeigu musų uoliejai visuome- nės darbininkai ir rašytojai to- kiu savo nusivylimu musų stor- žieviškų vadų užsispyrimu ig- noruoti visuomenės troškimą bendro veikimo Lietuvos bylos gynimui, pradės šalintis nuo visuomeninio darbo, jie paliks atdaras duris Lietuvos prie- šams lengviau prieiti prie tos dalies Lietuvių visuomenės ku- ri mažiau orientuojasi Lietuvos svarbesniais reikalais ir ją iš- naudos priešingai Lietuvos ne- priklausomybės idejai.

MAN RODOS kad tokie mu- sų uolūs visuomenės darbinin- kai padarytų didelę klaidą ir skaudžią žaizdą Lietuvai, je- gu del tokių nusivylimų bandy- tų šalintis nuo visuomeninio veikimo, o labiausia Lietuvos bylos gynimo veikloje.

Mano manymu p. Jankaus- kas, kaip įžymus senas darbuo- tojas tautinėje dirvoje ir gerai pažystas visus vadus ir vadu- kius, aiškiai mato ir supranta kurios pusės vada! ne tik kad nenori bendro veikimo bet dar vengia ir bent kokio pasitari- mo bendros veiklos reikale. Jis turėtų visai neprisileisti net minties kad pasitraukti nuo veikimo tokioje svarbioje va- landoje kada musų senoji tē- vynė žiauraus okupanto paver- gta ir Lietuvių tauta žudoma.

ŠIOJE taip svarbioje valan- doje visi musų įžymesni veikė- jai, ar kuris jau būtų pasitrau- traukęs nuo visuomeninio vei- kimo, turėtų dar didesniu pa- sišventimu ir energija imtis to- taip svarbaus darbo Lietuvos vadavimo reikale.

Tik taip veikdami privers ir vadus prie bendro veikimo Lie- tuvos bylos gynime.

P. P. Jaraš.

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos ži- nantieji prašomi atsiliepsi į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

N. Y. Konsulate:

Aleknevičiaus, Mykalojaus, iš Oželių k., Panevėžio ap., vai- kiai ar broliai.

Aleksuniūnė, Ona, gimusi Kam- pinių kaime.

Andriūška, ar Andriūškevičius, Vaclovas, sunus Domininko, su šeima, kilęs iš Kražių val., Raseinių ap., gyv. New York.

Barakauskas, Stasys, gyvena Brooklyn.

Baranauskas, Juozas, sunus Ta- mošiaus, iš Bakšių k., Aly- taus val.

Blinstrubaitė, Elzbieta, isteke- jusios pavardė nežinoma, iš Macalių k., Nemakščio val., Raseinių ap., spėjamai gyv. Chicago.

Brazlauskas, Aleksas, sun. Ka- zio, iš Lyduvėnų, šiluvos v., Raseinių ap. gyv. Waterbury.

Brindzas, Jonas ir Martynas, iš Balkasodžių k. Miroslavo val., Alytaus ap.

Butrinis, Martynas, sunus Juo- zo, iš Grybiškių k., Dieveni- šių val., Ašmenos ap., gyv. Washington.

Dapkus, Jonas, sunus Kazio, iš Betygalos, Raseinių ap., gyv. Chicago.

Dranginiai, Antanas, Juozas ir Vincas, iš Gudų k., Liudvi- navo val., Mariampolės ap.

Genienė-Kvairskaitė, Benedik- ta, duklė Adomo, iš Kmilia- vos k., Leipalingio val., Laz- dijų ap.

Gildutis, Domas, gyv. N. Y. Ivanauskai, Adomas ir Kostas. Katauskienė-Papievytė ar Pa- pierytė, Stanislava, iš Mizui- kių k., Kulių val., Kretingos ap.

Lekšys, Juozas, gyv. Chicago. Mankevičienė-Retukė, Marijona gyv. Pittston, Pa.

Marcinkevičiūtė, Jule, gyvenusi New York.

Mockaitis, Petras, vedęs Malvi- ną Kudzmanutę, iš Gerdasų k., Leipalingio val., Seinų ap.

Navickienė, Marija, gimusi Kampinių k.

Semenaitė, Ona, duklė Petro, ištekejusios pavardė nežino- ma, iš Grybiškių k., Utėnos val., gyv. Chicago.

Stalba, Mykolas, gyv. Philadel- phia.

Šankelis, Laurynas, sun. Povi- lo, iš Noragelių k., Seirijų val., Lazdių ap.

Šiugždūtė, Viktorija, spėjamai gyv. Rome, N. Y.

Spokienė-Dapkutė, Marytė, duk- tė Kazio, iš Betygalos, Ra- seinių ap., gyv. Chicago.

Trunsaitė, Ursė, ištekejusios pavardė nežinoma, iš Daugų m., Alytaus ap.

Tumaševičius, Antanas, gyv. New York. Urbanas, Antanas, iš Burvelių k. Surviliskio val., Kedainių ap., gyv. New York.

JUNE 30

DIDI DIENA
ARMIJOS VYRAMS!

JEIGU JUS esate paleistas iš Armijos — jei turėsite laipsnį ir norite jį išlaikyti — jei jus turi- te užlaikytinus gimines — tai vei- kite dabar... Birželio 30, 1946 m., yra paskutinė diena kurią jūs galite įstoti į Reguliare Armiją ir dar gauti dvi naudingas pro- gas... išlaikyti senąjį savo laip- snį ir šeimai užlaikymo dalį.

ISTOKIT DABAR ARČIAUSIOJ
SAU U. S. ARMIJOS REKRU-
TAVIMO STOTYJ

1268 Ontario Street
Cleveland, Ohio

Primokėjimai užlaikytiniams ju- sų šeimos nariams bus tęsiami per visą jūsų tarnybos laiką, tik- tai jeigu jūs įstosite į Reguliare Armiją pirm Liepos 1 d., 1946 metais.

Jeigu jūs esate paleisti iš Ar- mijos ir norite vėl įstoti su se- nuoju savo laipsniu, jūs turite įstoti 90 dienų eigoje nuo jūsų paleidimo. Ir pirm Liepos 1 d., 1946. Apmąstykite. Veikite da- bar.

A GOOD JOB FOR YOU
U. S. Army
CHOOSE THIS
FINE PROFESSION NOW!

Tumaševičiūtė, Marijona, gyv. New York.
Vaikūnas, Kostas, sunus Juo- zo, iš Kančikių k., Deltuvos val., Ukmergės ap.
Zaviša, Stasys, sunus Petro, gimęs Amerikoje, iš Lietu- vos išvykęs apie 1936 m., gyv. New York.

Abromaitytė, Anelė, iš Skova- galių k., Simno val., Alytaus ap., gyvenanti vienuolyne ne- toli New York.

Abromaitis, Antanas, iš Skova- galių k., Simno val., Alytaus ap.

Alslys, J., gyvena Chicago.

Anistienė-Kerūtė, Ursulė.
Balčiūnai, Juozas ir Teodora, iš Triskonių k., Linkuvos val.

Balčiūnienė-Remeikytė, Eleona- ra, iš Bandžinų k., Jurbarko val., Raseinių ap., ar jos sei- ma, gyv. Brooklyn.

Baltrušaitis, Jonas, iš Paskinų k., Šimkaičių v. Raseinių ap.

Baranauskas, Vincas, iš Onu- šio val., Trakų ap., gyv. Lo- well, Mass., dabar Cleveland.

Benevičius, Martynas.
Birjūnas, J., gyvena Chicago.

Brazauskienė, Marčelė, gyvena Manchester.

Bulavas, Antanas.
Dambrauskaitė, Ieva, iš Onu- šio val., Trakų ap.

Dambrauskas, Kajetonas, su šeima, iš Burkau k., Kuru- vėnų par. Šiaulių aps.

Eidukaičiai, Jonas ir Jurgis, iš Pavištyčio k., Vištyčio val., Vilkaviško aps.

Gadlaviškas, Antanas, iš Ute- nos.

Grukauskas, Ignas, gyv. Clevel- land, Ohio.

Jarašunaitė, Elena, iš Seduvos val., Panevėžio aps.

Joneliukštis, Jonas, iš Pandėlio val., Rokiškio ap., gyv. New York.

Karčiauskienė-Jonaitytė, Euge- nija ir jos vyras Karčiaus- kas Kazimieras, gyv. Balti- more, Md.

Kavaliauskas, Juozas, gyv. Cle- veland, Ohio.

Menkelūnai, Pranas ir Jonas, iš Patolupio k., Šimkaičių val., Raseinių aps.

Miselis, Kazimieras.
Navickienė, Ona, iš Salantų m. Kretingos aps.

Opulskaitės, dukterys Antano Opulskio, ištekejusios pavar- dės nežinomos, gim. Mitkai- ciuose, Mažeikių aps.

Pečiūlys, Viktoras, žinomas dar kaip Victor Petchulis, gyv. Chicago.

Petkus, Ignas, iš Kretingos. gyv. Baltimorėje, siuvelas.

Piliauskaite, Monika, iš Onu- šio val., Trakų ap.

Eunice Podis Solistė Pop Koncerte

Šį šeštadienį, Birželio 15, Eunice Podis, pragarėjus jauna Clevelando pianistė, dalyvaus soliste Pop kon- certe Public Auditoriume, kuriuos duoda Cleveland Summer Orchestra, Dr. Rudolph Ringwall vadovystėje. Šis koncertas yra trečias serijoje dvidešimties koncertų kurie šia va- sarą bus teikiami auditorijoje išren- gtoje kaip atviro oro pavidalo sode. Tikietai gaunami išanksto iš Wm. Taylor Son' & Co., 630 Euclid Ave- nue, ir ten pat auditorijoje koncer- tų vakarais, po \$1.75 sėdynėse prie stalų apacioje, gi balkone sėdynės po \$1.20 rezervuotos, 50c ir 80c ne- rezervuotos, su taksais.

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome at our 47 offices



DIDELIS ATIDARYMAS

M. J. BEVERAGE

1309 Addison Road

20% PETRI
CALIFORNIA VYNAS
Port
Sherry
Muscatel

VISAS GALIONAS
CALIFORNIA PETRI
STALUI VYNO
2.55

Specialiai: 6 buteliai alaus duodama kiekvienam neštis

VISOKIA APDRAUDA

Mes esame pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų pa- tirtas Informacijas ir praktiškus patarimus reikale viso- kios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todėl pirma šaukite mus negu ugniagesius (firemonius).

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate ir Apdraudos Agentura

6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

THE MAY Co's. BASEMENTE



Kay Ruth

Vėsiaus Chambray

Bryžuotos Suknelės Vasariškam Malonumui

4.99

Tikrai puošnios popietinės vasarai suknelės kurios gerai skalbiai ir galima dėvėti vėl ir vėl. Labai lengvai prosijasi. Su dirželiu ir naujoviškais kišenais. Rudos, žalios, ro- žinės ar mėlynos spalvos, mios 14 iki 44 panelems ir moterims.

Mios 46 iki 52 po 5.99

"Polly Pierce"

Shorts 2.09

Puikių Stylių
Vėsios Vatinės

Puikių stylių shorts kelnaitės kurios ilgai nešios — ir puikiausia skalbiai. Gražiais guzikais išdabintas priešakis, rudos, navy ar baltos spalvos. Mios 12 iki 18.

Paštu ir Telefonu Užsakymai — Šaukt CHerry 3000

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

DAR \$115 AUKŲ NAŠ-LAIČIŲ PARVEŽIMUI

Clevelandiečiai mielai atsi-
liepė į Dirvos paraginimą au-
koti parvežimui į Ameriką li-
kusių Lietuvių našlaičių, da-
bar esančių svetimame krašte,
Vokietijoje, su kitais Lietuvos
pabėgėliais.

Pirmiau jau buvo pranešta
gavimas \$113.25 aukų, dabar
dar skelbiame \$115 naujų au-
kų. Per Dirvą aukavo šie:
Mr. ir Mrs. V. Gecevičius 10.00
Bronė Šukys, iš East

Orwell, Ohio 20.00
V. Rachynskienė iš
Amsterdam, N. Y. 5.00

Tiesiog į BALF ofisą New
Yorke pasiuntė aukas šie:
SLA 14 kuopa 30.00
Liet. Moterų Ratelis 25.00
Mr. ir Mrs. Justinas

Miščikas 25.00
Viso iki šiol iš Clevelando
Dirvai žinomų aukų našlaičių
parvežimui sudėt \$228.25

Dar sykį primename kad au-
kas galima siųsti tiesiog, ne-
reikalinga priduoti Dirvos Re-
dakcijai. Redakcija pasitarnau-
ja persiuntimui aukų tų kurie
patys nenori siųsti. Čekius iš-
rašykite "Orphans' Fund" ir
siųskite į:

United Lithuanian Relief
Fund of America
19 West 44th Street
New York 18, N. Y.

Baigė Mokslo Metą

Šv. Jurgio parapijos mokyk-
la baigė šį mokslo metą su iš-
kilmingu programu sekmadienį,
Birželio 9. Šią mokyklą bai-
gė 4 berniukai ir 16 mergai-
čių. Iš šio mokslo metų Sv.
Jurgio parapijos mokyklos mo-
kinių pirmenybes užėmė Dolo-
res Yankauskaitė, kuri po mo-
kyklos valandų dirba Dirvos
administracijoje.

Sekmadienio vakare, parapi-
jos auditorijoje, buvo mokinių
vakarėlis, surengtas pasidarbavimu
klebono Kun. Vilkutaičio
ir Seserų mokytojų. Baigu-
siems mokiniams buvo įteiktos
šios mokyklos diplomos.

Dolores taipgi gavo iš Cleve-
land Press 1946 Spelling Con-
test atsižymėjimo sertifikatą.

PRANAS LEIMONAS, Ely-
ria, Ohio, buvo labai susirgęs.
Gegužės 6 d. jam padaryta ope-
racija ant vidurių. Dabar jau
randasi namie ir sveiksta ge-
rai.

MIESTO mokyklų ir moky-
klų žaislaviečių modernizavi-
mui ir padarymui jų vidutiniai
saugiomis reikalinga \$4,440,000
suma pinigų, paskelbia Mokyk-
lų Taryba.

ANGLINIS PĖCIUS
Parsiduoda. Gerame stovyje.
Kreipkitės 1410 E. 61 St., tele-
fonas EX 4613.

REIKALINGAS DARBININ-
KAS del lengvo darbo mažoje
Lietuviškoje dirbtuvėje. Gali
pasirinkti savo valandas. Pla-
čiau klauskit Lietuviškai te-
lefonu RA 0894.

George's Flower & Gift Shop

1317 Addison Road prie Superior HE 4785



EKSTRA SEPCIAL VESTUVĖMS
VESTUVĖMS buketai \$5 ir aukštn.
Knyga iš gėlių \$5 ir aukštn.
Corsages vestuvėms 2.50 ir aukštn.
Stalo išrėdymai — Bažnyčios išrėdymai
specialės kainos iš Jurgio Sidabro.
Pasirinkimas visokių dovanų vestuvėms:
Vazos gėlės ir įvairūs papuošalai.

STALUI LEMPOS ir GRINDŲ LEMPOS padaroma
sulyg užsakymo, žymiai pigiomis kainomis.

Jurgis Sidabras — Lietuvių Gėlininkas

TRUKDO DARBA

General Motors Corp. pasi-
ruošė planus statyti Clevelan-
do srityje dvi savo dideles dir-
btuves vertės 22 milijonų do-
larių. Civilinės Produkcijos
Administracija ir OPA truk-
do tų dirbtuvių išstatymą ne-
leidžiant įgyti statybai medžia-
gas.

Mayoras Burke išskrido į
Washingtoną į aukštesnes val-
džios įstaigas reikalauti kad
butų leista toms dirbtuvėms
gauti medžiagas netrukdomai.

53,000 NEDIRBA

Pastaru laiku buvo apskai-
čiuota kad Clevelande srityje
yra 53,000 asmenų neturinių
darbo, ir didelis skaičius iš jų
yra karų veteranai.

Tarp bedarbių buvo apie 14-
000 veteranų ir 14,400 moterų.
Del streikų, Birželio 6 dar
apie 16,000 darbininkų buvo be
darbo.

IŠ SVEDIJOS jau atplaukė
pirmas laivas į Clevelando uo-
stą, paėmimui prekių iš čia ga-
benimui į Svediją.
Juriniai laivai į Clevelandą
atplaukia St. Lawrence upe ir
Didžiaisiais Ežerais.

BAIGĖSI STREIKAS

Cleveland Union Stockyards
Co. skerdyklų darbininkų strei-
kas baigėsi po 28 dienų, ir vėl
pradėjo darbas ir mėsos tei-
kimas. Mėsos ruošėjai reika-
lavo 16c į valandą algų pakėli-
mo, bet kiek gavo nepaskelb-
ta, tik sako susitaikytą "pasi-
tenkinančiai".

Buvo pasirengę streikuoti
1,600 trokų vežiotųjų dirban-
čių pieno pristatyme, jie susi-
taikė gaudami 15c pakėlimo į
valandą. Jei būtų priėję prie
streiko, tas būtų palietę 4,000
išvežiotųjų ir stočių pieno pri-
ėmėjų.

Plumberiai reikalauja sau
mokesčio po \$2 į valandą. Ne-
veltui jų patarnavimas reikale
yra labai brangus.

Šios savaitės pradžioje Cle-
velande del streikų ir darbų
sutrukdyimų nedirbo apie 12-
000 darbininkų.

Didžiausias skaičius streike-
rių — 5,000 — yra White Mo-
tor Co.

ISVAŽIAVO į Floridą kele-
tui savaičių Mrs. A. Zdanis iš
Bedford su savo duktere ir su
anuke.

Special del FATHER'S DAY— June 16

Atminkit savo tėvą, Tėvo
Dienoje, Sekm. Birželio 16
Shaving setai — pigiai
Kaklaraiščiai gražioje dė-
žėje, tėvui dovanų.

Su kožnu pirkiniu gausit
čia dykai gėlę nešioti Tė-
vo Dienoje. Atminkit sa-
vo tėvą — dėvėkit gėlę tą
dieną!

GEORGE'S Flower and Gift
Shop — adresas apačioje.

MIRIMAI

MIRĖ HIPOLITAS KADIS (KADIŠA)

Birželio 11 d., savo namuose,
14114 Ardenall ave., E. Clevel-
lande, mirė Hipolitas Kadis, 66
metų. Pasarvotas Wilkels Fu-
neral Home, laidojamas šešta-
dienį, Birželio 15, Kalvarijos
kapinėse. Pamaldos atsibus Šv.
Jurgio bažnyčioje, 10:30 val.

Paliko giliam liūdesyje žmo-
ną, Marcelę, dukterį Albina,
kuri dirba valdiškoje raštinėje
Columbus, Ohio, du sunus, Al-
berta ir Jurgis. Jurgis atskri-
do 4,000 mylių iš Pacifiko sa-
lų dar kartą pamatyti tėvą gy-
vą ir suraminti mylimos ma-
mytės. Armijon grįžimo dien-
oje tėvui mirus sunus pasi-
ko laidojėms.

Marcelė Kadišienė yra sesuo
Izidoriaus Samo ir Paulinos
Štaupienės.

Velionis ilgus metus buvo
Dirvos prenumeratorių.
Lai buna jam lengvas amži-
nasties poilsis.

JUOZAS ŠIPAILA, 59 m. (pa-
vieniis), nuo 5106 Harlem Ct.
mirė Birželio 6, staiga nelai-
minga mirtimi. Palaidotas 10
Birželio, Kalvarijos kapinėse;
pamaldos atsibus Šv. Jurgio
bažnyčioje.

Liko pusbroliai Antanas Ba-
zilius ir Marė Kuzmauskienė.
Laidojime pasitarnavo Del-
la Jakubs.

VIESI CLEVELANDE

Poni Antosė Armonaitienė,
iš Montreal, vieši Clevelande
pas savo broliene, p. Žilienę.
Viešnia apsilankė Dirvos re-
dakcijoje, aplankė Liet. Kultu-
rinį Darželį. Ji savo kelionė-
je buvo Brooklyn, N. Y., ap-
lankyti tenatinius gimines.

MATUKONIENĖ-Mieladažytė

Ona prašoma atsišaukti Dirvos
redakcijon, jai yra laiškas.

JIESKOMI Clevelande gyve-

venanti Anastazija Ivanauskaitė-
Kiverienė, Kastancija Iva-
nauskaitė-Žilinskienė, Juozas ir
Matas Ivanauskai.

Tuoį atsišaukit Dirvos re-
dakcijon.

Kareivių Pagerbimas

Naujoje parapijoje rengia-
ma pagerbimas grįžusių Lie-
tuvų kareivių, sekmadienį, 23
Birželio. Ta dieną, 10 val. ry-
tų, bus iškilmingos mišios ka-
rių intencijai; prie mišių tar-
nauts pat's kareiviai: Navy,
Alfonas Mudrauskas; Army—
George Angelaitis.

5:45 val. prasidės vakarinės
iškilnės: jaunos panelės neš
ženklus, benas atlydės karei-
vių prie stalo. Rezervuoti sta-
lai karių tėvams ir artimiesiems
giminėms.

Kareiviai prašomi tuoj užsi-
registruoti tai vakarienei pas
kleboną a. komisijoje, prane-
sant tarnybos šaką ir kokio
laipsnio.

Tikėtus užsisakyti išanksto,
telefonu KE. 4263; kaina tik
\$1.50. Šokis 8 vak., įžanga 50c.
Kviečia Klebonas

Kun. Angelaitis ir
Rengimo Komisija.

NOTARY PUBLIC

PADAROMI AFFIDAVITAI
REIKALINGI GIMINIŲ
PATRAUKIMUI Į
AMERIKĄ

Suteikiami patarimai
tais reikalais.

Turint reikalą notarizuoti
dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS
6820 Superior Ave.
ENdicott 4486

BROTHERS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS

Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

DIRVA

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Appeal of Lithuanian Political Prisoners

(Reprint from Congressional Record)

Extension of Remarks of

Hon. THOMAS D'ALESSANDRO, Jr., of Maryland,

Friday, May 10, 1946.

Mr. D'Alessandro. Mr. Speak-
er, under permission to extend
my remarks, I include in the
Record an appeal received by
the Minister of Lithuania:

An Appeal by Lithuanian Prisoners, Victims of Nazi Terror

We, Lithuanian political pri-
soners, liberated from Nazi
concentration camps and pri-
sons, appeal to you who have
shared a common fate with us
and who have gone through the
same ordeal in the same houses
of torture and extermination.
The confinement of so many
months and years has created
a feeling of solidarity among
us, and pain and suffering has
knitted us closely together. We
have come to know one an-
other and we understand clear-
ly the wherefore of our strug-
gle and suffering.

Norwegian colleagues and
you, picked men of Finland and
leaders of Danish working mas-
ses, and you Polish brothers
and sisters, from whom the
heaviest toll of sacrifice has
been exacted, and you, child-
ren of long-suffering Israel,
and you Latvian, Estonian, Bel-
gian and Dutch, brothers with
whom we shared our miserable
crumbs and in whom we mutu-
ally sought comfort for the
cruel wrongs done to our little
countries, and you, our unfor-
gettable Czech friends, and you
French martyrs, and you A-
merican children of the flour-
ishing freedoms, and you, En-
glish sons of the land of clas-
sic democracy, and you Ukrai-
nians, White Russians, and Rus-
sians, who often comforted us
with your plaintive songs, and
you Rumanians, Hungarians,
Serbs, Croats, Slovenes, Italians
who have made such sacrifices
for your countries, and final-
ly you who suffered at the
hands of your own fellow-coun-
trymen, you, Germans, who real-
ly grieved to see the noblest
sons of Europe dying only be-
cause they wished to preserve
their loyalty to their peoples—
to all of you companions of
our sufferings, greetings.

We stretch our free, unfet-
tered hands, unconfined by any
barbed-wire enclosures, to you.
We greet you upon your return
to your native countries, to
your families, parents, broth-
ers, and friends and to the
work of your predilection. You
have returned not to bury in
silence and oblivion your dear-
ly bought knowledge of how
heavily weigh the bonds of ser-
vitude on all alike, no matter
what their position in the en-
tire world may be.

Freedom! Freedom! Freedom!
We clamored in our spirits all
during the long days of heart-
breaking toil. Of freedom we
dreamed in the dreary nights,
which were never long enough
to give us the rest of our poor
racked bodies so sorely need-
ed. Justice, demanded our dy-
ing comrades. And a just pun-
ishment for those who had
created that horrible system
of slavery and boundless injus-
tice. And guarantees for all
nations, big and small, that the
tyrannical hand of oppression
will be laid no more on them.

For this we suffered and for
this our comrades died. The
chief aim of those who have
been restored to the enjoyment
of liberty is to fight for the
freedom of every decent human
being. We will not allow any-
one to forge new fetters for
our bruised hands or to hold
in bondage masses of innocent
people.

Comrades! The Association
of Lithuanian Political Prison-
ers, victims of Nazi terror, who
remain even now, for easily in-
telligible reasons in exile, here-
by propose the establishment
of an international political pri-
soners bureau to provide aid to
the still very numerous political
prisoners in exile and in dis-
tress, to fight for a better fu-
ture for suffering humanity in
general, and to serve as a stand-
ing reminder to political lead-
ers that the work of peace will
not be completed as long as
those whose sufferings far ex-
ceeded those of front-line sol-
diers have not been given the
reward due to them—as long
as they have not been returned
to their free homelands.

We appeal to the Internation-
al Red Cross to take under its
protection the victims of Nazi
persecution with impaired health
of those nations which are not
yet in a position to care for
them themselves, and to you
comrades, you who are now
back in your free homelands,
for support in this matter.

We appeal to the Govern-
ments of the United States of
America, Great Britain, France,
and China; we appeal to all
the civilized world, we whose
families have remained in Lith-
uania or have been deported
to Siberia for help in bringing
them to us or providing relief
for them, for they are suffer-
ing hunger and are exposed to
terror of the most ruthless na-
ture.

Comrades, we appeal to your
feeling of solidarity born of our
common sufferings.
Central Committee of Lithuan-
ian Political Prisoners,
V. Sidzikauskas,
Stasys Yla,
B. Budginas,
J. Katilius,
J. Butėnas.

Western Reserve Graduate

Miss Mary Jo Bendler, the
daughter of Mr. and Mrs. Jo-
seph Bendler, 10115 Nanford
Rd., is in the June graduating
class from Flora Stone Mat-
her College of Western Reserve
University. She is a member
of the Kappa Kappa Kappa
Sorority and while in her Ju-
nior year was elected to the
National Honorary Music So-
rinity, the Mu Phi Epsilon.

Miss Bendler majored in Mu-
sic and has been awarded the
Mary and Rufus Ranney schol-
arship in music for three con-
secutive years. Prior to go-
ing to college most of her mu-
sical training was at the Cle-
veland Institute for Music. She
plans to teach music in the
Cleveland Public Schools.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakarais

VYRAMS ir VAIKINAMS

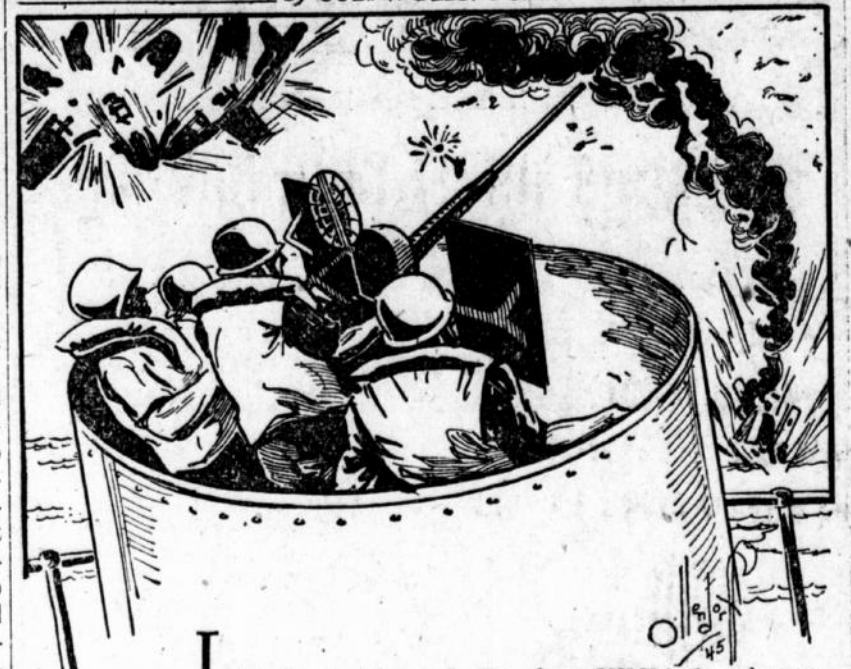
VASARINĖS REIKMENYS

Skrybėlės — Sweateriai — Marškiniai
Kelnės — Maudymosi Kelnaitės
Darbiniai Rubai

DYKAI GREEN STAMPS su kožnu pirkiniu. DYKAI
Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

AMERICAN HEROES

by JULIAN OLLENDORFF



L.T. Comdr. George L. Earnshaw, USNR, Swarthmore,
Pa., former pitcher for the champion Philadelphia Athletics and the
Chicago White Sox, was awarded the Commendation Ribbon by Admr.
C. W. Nimitz for meritorious performance as gunnery officer of a U. S.
aircraft carrier at Truk. So effective was his antiaircraft fire that three
fast, low-flying enemy torpedo planes were destroyed in their repeated
efforts to damage his ship. He used equipment bought with War Bond funds.
U. S. Treasury Department

SPEECH OF

HELEN RAUBY

at LVS Annual Convention, in
Dinner, Book-Cadillac Hotel,
Detroit, Mich., June 1:

Honored Guests, Delegates,
Friends, Ladies and Gentlemen:

The Detroit Chapter wel-
comes you here tonight as co-
workers, humanitarians and
friends. You have made sacri-
fices to be with us, because you
are interested in the job we
are trying to do, and you want
to do your part in helping to
reduce human suffering, es-
pecially, in the country of Lith-
uania.

You as true Americans have
sent your men to battle against
the enemies, who were seeking
to undermine the fundamentals
of our Government, by attempt-
ing to destroy the very princi-
ples upon which our Govern-
ment is built. Yes — and your
men fought and many have
paid the supreme sacrifice. To-
night, they are resting peace-
fully in strange lands, under
strange skies, far away from
their loved ones, homes and
friends. Their work is ended.
Their job is done. From there
on, it is our job.

As they fought for those
sacred principles and kept the
enemies away from our homes,
we in turn, must do everything
we can for unfortunate Lith-
uania, terrorized and deprived
of her rights. Also, for her
terrorized people who were all
forced to abandon their homes
and seek refuge elsewhere.

Some of these people, who were
forced to leave their homes are
here with us here tonight.
Yes, dear friends, tonight,
Lithuania crushed, wears a
crown of thorns, thorns pierc-
ing her fair brow. She is un-
able to lift her head and look
at the shining stars because
of the sharp piercing pain. If

through our gathering here in
Detroit, we are successful in
pulling out just one thorn, our
efforts shall not be in vain.
Perhaps, when we meet again,
we shall be able to visualize
her wearing a wreath of frag-
rant, beautiful flowers, in the
place of the cruel thorns.

LAIMINGA ATEITIS

Zmogui sulaukti laimin-
gos ateities reikalinga yra
planavimas šiadien.

Apsiginkluoti nuo vargo
ir rūpesčių bei trukumų
reikalinga kiekvieno dola-
rio taupymas šiadien.

Lietuvių Bankas yra pa-
togi ir lengvai prieinama
įstaiga del taupymų.

Taipgi perkantiems nuo-
savybę — namus ši bankinė
įstaiga daro paskolas leng-
vais mėnesiniais išsimokėji-
mais — nesiskubinant, bet
per daug metų — kam pa-
skola yra reikalinga.

Šiais reikalais kreipkitės
į šią įstaigą ir gausit paaiš-
kinimus su patarimais pa-
skolų reikale nemokamai.

Depozitai po Federal In-
surance Corp. kiekviena
knygutė iki \$5,000.



The LITHUANIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Ave.

Automatinis Gasu šildymas

Paversk savo Furnasą Modernine šildymo Sistema

Taipgi Automatiški Vandens šildytojai

ATSIKRATYKIT PURVO, PELENŲ ir ANGLIES DULKIŲ.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE

PO. 9548

IV. 6633

FRANK ORPSE (URBSAITIS) SAV.

WOODY'S LIVEBAIT SHOP

944 EAST 72nd ST.

HEnd. 4785

SPECIALIAI ŽUVININKAMS REIKMENYS

Minnows (žuvytės) — Meškerės — Šniurai — Kabliukai

Specialiai nušerti sliekai. Ilgosios meškerės.

Taipgi visi kiti padargai kokius tik žuvininkai naudoja.